

૪૫૬૧

પૂજ્ય શ્રી હીરાચંદ્રજી સ્વામીનો રાસ,

ખનાવનાર

શા. ચુનીલાલ નરસીદાસ.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

પરીખ પાનાચંદ્ર ઝવેરચંદ,
શા. પરશોતમદાસ હીપચંદ,
પરીખ મોહીલાલભાઈ નચંદ.

પ્રત ૧૦૦૦.

અમદાવાદ

આડીઆમાં સારંગપુર જવાની સડક ઉપર મહેતા
પીતાંબરદાસ ત્રીભુવનદાસના મકાનમાં હિતેચ્છુ પ્રેસમાં
પેરલ જેસંગભાઈ મુળજીએ છાપ્યો.

સંવત ૧૯૪૬-સને ૧૯૯૦.

કીર્તિત આર આના.

૪૫૬૨

પૂજ્ય શ્રી હીરાચંદ્રજીસ્વામીનો રાસ.

ખનાવનાર

શા. ચુનીલાલ નરસીદાસ.

છપાવી પ્રસિધ્ધ કરનાર

પરીખ યાનાચ દ ઝવેર,

શા. ચરશોતમદાસ દીપચંદ,

પરીખ મોહાલાલભાઈ નચંદ.

એએએ મળીને.

અમદાવાદ

પ્તાડીઆમાં સારંગપુર જવાની સડક ઉપર મહેતા
પીતાંબરદાસ ત્રીભુવનદાસના મકાનમાં હિતરચ્છુ પ્રેસમાં
પટલ જેસંગભાઈ મુળજીએ છાપ્યો.

સંવત ૧૯૪૬-સને ૧૮૯૦.

કીમત ચાર આના.

શ્રી

પૂજ્ય શ્રી હીરાચંદ્રજીસ્વામીનો રાસ.

કુહા.

સમરે સતશાસન ધણી, યોગીસમા જીનરાજ;	
સિધારથ સુત વ્રવમાનજી, સારે આતમ કાજ.	૧
એવા દેવ અરીહંતને, પ્રેમથી લાયુ પાય;	
પ્રથમ નમુ ભાવે કરી, સ્વામી કરજે સહાય.	૨
અનંત ગુણગી આગળે, સમર્થ સીતળચંદ;	
સત્ય મને સમરે સદા, દીનદીન પ્રેમ આણુંદ.	૩
સાર ન જાણું સુતનો, ઊંડા જેના ભેદ;	
રાસ કરે રંગે કરી, આણી અતિ ઉમેદ.	૪
રાખા શરણે સારદા, સમરે ધરીને મન;	
મહેર કરો મુજ ઉપરે, શુદ્ધ હોય વચન.	૫

ઢાળ પહેલી.

(વાલમ વેહેલા પધારજેરે; એ દેશી.)

સમરે સરસ્વતી માતનેરે, તેમાં ગુણ ધણા અપાર દેવાજ;

(૪)

આપે વાણી ને નીરમળીરે, સુધ્ધિ સુખકાર હોલાલ.
 સમર સાચી હું સરસ્વતીરે એ આંકણી. ૧

ને કોઈ સરસ્વતી શાધન કરેરે, તેની જીભાએ જથ થાય હોલાલ;
 જુખ ભાગેરે ભવ તણીરે, દુખ દુર પળાય હોલાલ. સં ૨

માઠી સરસ્વતી માતછેરે, મુજને એહ તણા આધાર હોલાલ;
 તુટ થાય જો સારદારે, જીમ આલે ઝડપ તેવાર હોલાલ. સં ૩

પ્રભુમી પ્રેમથી સરસ્વતીરે, નમુ ગૌતમ સ્વામ હોલાલ
 ગાયધરત્રીરે માહાવીરનારે, ઇન્દ્રમુતી નેનું નામ હોલાલ. સં ૪

લખત્રી વડા આ લોકમારે, વીર તણા વજ્ર હોલાલ;
 ગુણગંભીર ગોયમારે, સમતાસાગર ખીર હોલાલ. સં ૫

કટનીવારણુ નાયજીરે, આપો અક્કલ આજ હોલાલ;
 મુજને ગાવાનું મન થયુંરે, રાખો માહરી લાજ હોલાલ. સં ૬

શરણો સાહેબ તાહારેરે, અવર નહિ આધાર હોલાલ;
 અક્કલ આઘીછે માહરીરે, હવે અતિ અપાર હોલાલ. સં ૭

આવડે તેવું હું તો કરેરે, મુજ જુધિ પ્રમાણ હોલાલ;
 રાસ ગાઉ રસે ભર્યોરે, હલક અંગમાં આણ હોલાલ. સં ૮

પંડિત પુણ્ય ક્રિશ્ચંદ્રજીરે, ગિરિયા ગુણગંભીર હોલાલ;
 સાધુજી થયા શોખતારે, પંચમા આરામાં ખીર હોલાલ. સં ૯

પ્રસંસા પૃથિવીમાં થઈરે, રૂઢી જેનીછે રીત હોલાલ;
 શાસન લીપાવ્યું માહાવીરનુંરે, ચોખુ નીરમળ ચિત્ત હોલા.
 સમરે ૧૦

(૫)

એવા મુનીના ગુણ ગાવતારે, દુઃખ જાવે સહુ દુર હોલાલ;
 સુખ સંપતને સાલ્યારે; પામ તે ભરપુર હોલાલ. સમરે. ૧૧
 હીરાતુલ્ય હીરાજી થયારે, દરીઆપરીગઢજી મોઝાર હોલાલ;
 ધરમસી થીંધાડામાં શોભતારે, હીરાચંદ્રજી અણગાર હોલાલ
 સમરે ૧૨

ક્રીયા દેશના વાસીયારે, ક્રીયું તેમનું ગામ હોલાલ;
 ક્રીયા કુળમાં ઉપન્યારે, શુંછે માત પીતાનું નામ હોલાલ. સં ૧૩
 કેની પાસે સંજમ આદ્યારે, ક્રીયા ગામ મોઝાર હોલાલ
 કેની પાસે તે જુઝીઆરે, કેટલી ઉમરમાં સાર હોલાલ સં ૧૪
 કેવી રીતે સંજમ પાળીઆરે, કેવા ક્રીયાં છે કામ હોલાલ;
 કેવી રીતે પરીસા સહારે, કેવી રાખીને હામ હોલાલ. સમરે ૧૫
 ઉત્પત્તિ કહુંકું એમનીરે, પુરી આગણીય ઢાળ હોલાલ;
 ઓત્તજન સહુ સાંભજોરે, એથી તુટે કરમનીઝાળ હોલાલ સં ૧૬
 ઢાળ પેહેલી પુરણ થઈરે, આગળ વાત રસાલ હોલાલ;
 મિત્ર ધરીને સાંભજોરે, કહેછે મુનીલાલ હોલાલ. સં ૧૭

કુહા.

ઉત્પત્તિ હીરાજી તણી, મુણજો સૌ નરનાર;
 સાંભળતાં સુખ ઉપજે, ઉત્તમના ગુણ સાર. ૧
 ગુણગાતાં પાતીક ટજે, સમરે સંકટ જાય;
 મુનીવરનો મહિમા ધણી, સાંભળતાં સુખ ધાય. ૨

(૬)

ઢાળ બીજી.

(વીરા મારા ગજ થકી ઉતરે. એ દેશી.)

જંબુદ્વીપના ભરતમાં, એશીયાખંડ માઝારરે;

દેશ તે હિંદુસ્તાન છે, સૌથી મોટો સારરે.

ભવીષ્ય સુણુને ભાવશું. એ આંકણી. ૧

તેમાં પ્રાંત મારવાડ છે, નવકોટી કેહેવાયરે;

સારોદેશ એ સર્વથી, જેમાં ઉત્તમ ઉત્પન્ન થાયરે. ભવી. ૨

તે પ્રાંત વીથે એક ગામ છે, ધુરોકોટ છે નામરે;

વરણ અદાર વાસો વસે, સુખ્યે રહે તે દામરે. ભવી. ૩

ગામમાં ઘણા ગરાશીયા, વરતી અનોપમ સારરે;

હીમાજી અદ્ભુત છે, સુંદરબાઈ તસ નારરે. ભવીયણ. ૪

ગરાશીયા કુળ જેહને, નરનારીને પ્રીતરે;

સરળ સભાવીક જીવ છે, રહે છે રૂડી ગીતરે. ભવી. ૫

પુરવ કર્મ ઉદય કરી, સુંદરબાઈને થયો પુત્રરે;

પુન્યવંત જીવ પ્રગટ થયો, વાંચું છે ઘર સુત્ર. ભવીયણ. ૬

રૂપ કળા ગુણ આગળા, સ્તુર શીરોમણ એહરે;

કાંતી જોઈ નામ પાડીયું, હીરાજી શુભ જેહરે. ભવી. ૭

માત તાત મન ભાવશું, લડાવે પુત્રને લાડરે;

આશા રાખી અતી ઘણી, જનુની કરે એમ પાડરે. ભવી. ૮

પુત્રને એમ મોટો કરે, વરસ થયાં છે સાતરે;

ભાગ્યશાળી ભરપૂર છે, સુણુને તેની વાતરે. ભવી. ૯

(૭)

'ગરાસ જમીનને કારણે, હીમાળને યદ્ય લડાઈરે;
 તકરાર પડી તે ગામમાં, માંહિમાંહિ બાઝ્યા બાઈરે. ભૃ. ૧૦
 રીસ ધરી ગામ ઉપરે, હીમાળ તત્પર થાયરે;
 નાર પુત્રને સાથે લઈ, ગામ છોડીને જાયરે. ભૃ. ૧૧
 ચાલતાં ચાલતાં આવીઆ, યુજરાત પાલડી નાખરે;
 રાજ્ય નગરથી દુકડે, સાત ગાઉ તે ગામરે. ભૃ. ૧૨
 વણીક વડા તે ગામમાં, થ્રીમાળી સૌ સારરે;
 ધર્મ પાળે વીતરાગનો, સુત્રના સાંભળનારરે. ભૃ. ૧૩
 બોધાબાઈ છે ગામમાં, મહુકચંદના તંતરે;
 દયાથ્રીમાળી વાણિઆ, ઉત્તમ જેનું મનરે. ભૃ. ૧૪
 તેમને ઘેર જઈ ઉતર્યા, હીમાળ હીરાચંદરે;
 ખાય પીયે ને ખુશી રહે, આણી મન આણુંદરે. ભૃ. ૧૫
 એમ દિવસ ઘણા વહી ગયા, માસ છ માસ તે વારરે;
 સુખ શાતાએ રહેતાં થકાં, શો બન્દો વીરતારરે. ભૃ. ૧૬
 ખીજી દાળ પુરણુ થઈ, એ કહ્યો અંધીકારરે;
 સુન્નીલાલ કહે સાંભળો, આગળ સરવે સારરે, ભૃ. ૧૭

ફુલા.

અંધી રીતે રહે ત્રણે જણા, માત તાતને બાળ;
 ઘણા દિવસ જતાં થકાં, ખુશો બેહુનો કાળ. ૧

(૯)

માતા પીતા પરભવ ગયાં, આયુષ પુરણ કીધ;
હીરાજી રહ્યા એકલા, ગામ માંહી પરસીધ. ૨

ઢાળ ત્રીજી.

(સાંભળજી નરનારી સર્વે શહેરનાં જી એ દેશી.)
સાંભળજી નરનારી અતી આણુંદશુંજી
હીરાજી કેરું હવે વરતંતજી;
ઊમરતો થઈ છે વરસજ આઠગીજી,
સુંદીર રૂપને શોભે છે ગુણવંતજી;
સાંભળજી નરનારી અતી આણુંદશુંજી એઆંકણી. ૧
રહેછેરે રણીઆત થઈ રીઘ્યા વિશેજી,
પાલડી વિશે ધરીને પ્રીતજી;
શ્રદ્ધારે શ્રાવક છે સઉકો ગામનાજી,
એકરીશ ગુણને શુદ્ધ છે સમકીતજી સાંભ. ૨
કે હીરાજીને રાખે બહુ હેતે કરીજી,
પ્રેમ કરી પહોચાડે મનના કોડજી;
સંભાળ રાખે છે મળીને સામઠાજી,
ધર્મ કથા સુણાવે બેસી જોડજી સાંભ. ૩
જીનધર્મ સમજાવે સઉ જીવંતી કરી જી,
પુદ્ધિવંતો દેખી સુંદીર બાળજી;
શીખવે છે સામાયક સત્ય મને કરીજી,

(૯)

અર્થવિધી ખતાવે થઈ ઉજમાળજે સાંભ. ૪
 ભણાવે ગણાવે સહ ભાવે કરીજે,
 ખાંભી નહિ ખચિત કહુંછું વાતજે;
 અક્કલ તો અનોપમ જેના અંગમાંજે,
 સરસ્વતિ જીભાએ છે સાક્ષાતજે સાંભ. ૫
 ભણે પંડિત ને જેવા શાસ્ત્રીજે,
 તેવી રીતે ભણે ધર્મીને ખીરજે;
 નવકાર ને સામાયક સહ માટે કર્યાજે,
 પ્રણામ જેના ધર્મ વિષે છે સ્થિરજે સાંભ. ૬
 લઘુરે ઉમરને ખાળે વેશમાંજે,
 લેશ નહિ અપલક્ષણ અંગ માત્રારજે;
 લક્ષણ તો લાયક છે શાયક દીપતાજે,
 ખાંભી નહિ કોઈ વાતે કરી લગારજે સાંભ. ૭
 વિવેકી નેકારે જોઈ દૃષ્ટ કરીજે,
 ગ્રાવક સહ વિચારે મનગી માંછજે;
 ઉત્તમરે પુરૂષ છે આ અવગી વિષેજે,
 જોઈ કાન્તિ જુગતે કરીને જ્યાંછજે સાંભ. ૮
 જગતવિષે જશકારી છે આ ખાળકોજે,
 અતુર સીરેમણ ગુણતણે ભંડારજે;
 વલ્લભરે વાણીરે એના મુખનીજે,
 મુણતાં મીઠી બાગે અમૃત સારજે સાંભળ. ૯

આગળરે જતાંરેતે અજીવાળથેજી,
 દેશેદેશે કાઢશે માટું નામજી;
 મહિમારે વધેરે વડો આ લોકમાંજી,
 કરશે કાંઈક સુક્રીત માટું કામજી સાંભ. ૧૦
 કપાળુ જીંઘ એવી રીતે કિમત કરીજી,
 પારખું પ્રત્યક્ષ સહ મળીને કીધજી;
 છાયેરે વાદળ પાણુ સુર્ય છુપે નહિજી,
 અંદ્ર છુપે નહિ હોય તારા વિધવિધજી સાંભ. ૧૧
 સુરોરે સંચાત્ર ઢાંકયો રહે નહિજી,
 માગણુ દેખી દાતા છુપે નહિ આપજી;
 નવી ઢાંકી રહે નાશી તેના નેણથીજી,
 મિત્ર ઢાંકયો રહે નહિ થાય મળાપજી સાંભ. ૧૨
 હીરાજી ઢાંકણા ઢાંકયા નવી રહેજી,
 દિન દિન વાધે જુદિ બહુ વિશેષજી;
 પુર્વ પુન્ય ઊદય જીગિત આવી મળીજી,
 જીનધરમનો લાગ્યેછે ઊપદેશ જી સાંભ. ૧૩
 ભુખ્યાને મજેરે ભોજન ભાવતુંજી,
 તરશ્યાને મજે ગંગાજળ તીરજી;
 ભુદ્યાને મજેરે મારગ ભુમિઓજી,
 બહેતીને જોમ મજે પોતાનો વીરજી સાંભ. ૧૪
 એવીરે રીતે શુજોગ આવી મળ્યોજી,

(૧૧)

પુણું બનાવી તીસરી તે ઢાળજે;
પુન્ય પ્રગટ થયારે પુર્વભવ તણાજે,
કર જ્ઞેડીને કહેછે મુગીલાલજે.
સાંભળજે નરનારી અતિ આણુંદશુંજે. ૧૫

કુહા.

એમ રહે પાલડી વિષે, હીરાચંદ તેવાર;
દુઃખ ધરે નહિ દિલ વિષે, વિદ્યા બગેછે સાર. ૧૩
એમ કરતાં શું નીપજ્યું, સુણજે નરને નાર;
કથળબાર્ધ પધારીઆં પાલડી ગામ માઝાર. ૨
હર્ષ વાઘ્યા ધણે ગામમાં, સર્વે તત્પર થાય;
મહા સતીજી પધારીયાં, દરશન કરવા જાય.

ઢાળ ચોથી.

(શ્રી શ્રીમંદિર સાહેબ મરા. એ દેશી.)

ગુણવંતા ગુરાંજી પધાર્યા, સહને હર્ષ ન માયજી;
નરનારી સહ સ્નેહ ધરીને, દર્શન કરવાને જાયજી.
ગુણવંતા ગુરાંજી પધાર્યા એ આંકણી. ૧
જીવાન વર્ધ ને બાળક નાતા, મળીને લાગે પાયજી;
સુત્ર સુણે સૌ વિવેક કરીને, ગુણ સતિના ગાયજી ગુ. ૨

(૧૨)

હીરાજી પણ જાય તેવારે, સૌનો કરી સંગાયજી;
 ઉલટ ભાવ અનિચે અંગે, જઈને જોડે છે. હાથજી યુ. ૩
 વાંદી બેસે કથળખાઈ પાસે, ગોરૂ રૂપ વદનજી;
 શીખે સાંભળે સત કરીને, નીરમળ જેનું મનજી યુ. ૪
 વનિત જોઈ કથળખાઈ વદેછે, આ કોનો છે બાળજી;
 નાની જાંમરને નૌતમ દેખી, પુછે છે તતકાળજી યુ. ૫
 વાણી સુણીને આવક વદે છે, સુણી સતિ સત્ય વાતજી;
 પુછ્યાનો પ્રતિહતાર આપે, મનમાં થઈ રળીયાતજી. યુ. ૬
 મારવાડ દેશ મનોહર મોટો, ધુરોડોટ છે ગામજી;
 હીમાજી તત હીરાજી અનોપમ, સુંદરખાઈ માતાનું નામજી યુ. ૭
 રજપુત કુળ ગરાશીઆ જાતે, રહેતા તેને ઠામજી;
 ટંટો પડે ગામ તજી નીકળીયા, આવ્યા પાલડી ગામજી યુ. ૮
 પાલડી મધે આવી પહોર્યા, માત તાતને તનજી;
 ઉત્તમ જોઈને ઉતારેરે આપ્યો, રહે ધરીને મનજી. યુ. ૯
 એમ રહેતાં પુત્રને મુજીને, પરબવ પહોર્યાં માખાપજી;
 આ પુત્ર તો રહ્યો એકલો, આવકને ઘેર આપજી. યુ. ૧૦
 ધર્મ કરેછે ખીરજી રાખી, એકલડો નિરધારજી,
 માટે સ્વામીજી ધર્મ સંભળાવો, જાણીને ઉપકારજી. યુ. ૧૧
 આવકે મળીને સ્વામીજીને સુંખ્યા, પાલડી ગામ જાત્રારજી;
 સુત્ર સીકાંત મુણિ સૌ ભાવે, પાસે બેસી તેવારજી યુ. ૧૨
 જણે તેનો બેઠજી જણે, સમજીને જણે સારજી;

તીક્ષ્ણ બુદ્ધિ જેના તન અંદર, પ્રાક્રમનો નહિ પારજી યુ. ૧૩
 શેખાકાળ ત્યાં પૂર્ણ કરીને, કશળખાઈ તત્પર થાયજી;
 હીરાજી સંઘાય લઈને, વીસલપુરમાં જાયજી. યુ. ૧૪
 વગેરે એત્ર વિસલપુર ભારી, યુજરાતમાં પ્રખ્યાતજી;
 શ્રાવક સૌ વસે ગામ અંદર, દશાશ્રીમાળી નાતજી. યુ. ૧૫
 ગાદી ગુરૂની ગામ વિસલપુર પુજ્યની કહેછે પાઠજી;
 આસ્તા રાખે ભવીજીવ એની, તેના રંગે ઉચ્ચારજી. યુ. ૧૬
 મહિમામાંરે વિશલપુર માડું, જીનમાર્ગનું ધામજી;
 દયા ધર્મ દીપે છે જેમાં, યુજવંતુ છે ગામજી યુ. ૧૭
 એવેરે એત્રે કશળખાઈ આઠ્યાં, આઠ્યા શેખાકાળજી;
 મહાસતિ માટા આરજીજી, વાણી જેની રસાળજી યુ. ૧૮
 સાંભળી વાત શ્રાવક સૌ ઉઠ્યા, દર્શન કરવા કાજજી;
 નમણી શીષ્ય નમસ્કાર કરતા, લાએણી જેની લાજજી. યુ. ૧૯
 હવે હીરાજી ખાણુડે વેશે, બેઠાછે તેમની પાસજી;
 ખાળક બુદ્ધિવંતા બહુ દેખી, શ્રાવક કરે અરદાસજી. યુ. ૨૦
 વિવેક કરીને વિસલપુર આઠ્યા, ચોથી ઠાળ માઝારજી;
 સુનીલાલ કહે ચિત રાખી, આગળ કહુ પિસ્તારજી યુ. ૨૧.

—
દુહા.

શ્રાવક સૌ સતિને કહે, આ કોનો છે ખાળ;
 કીયા ગામથી આવીઓ, તમ સાથે તત્કાળ. ૧

(૧૪)

વાત મુણી વાણી વદે, કથળખાઈ તેવાર;
 આવકને સંમળાવતાં, સતિજી સમાચાર. ૨
 સજ્જ થઈ સૌ સાંભળો, હીરાજીની વાત;
 પંચમી ઢાળમાં વણવવું, સત્ય કરી સાક્ષાત. ૩

ઢાળ પાંચમી.

(વારંધું વીકલરે પાલવ મત તાણી. ઐ દેશી.)
 કથળખાઈ કહેછે રે, સુણજી સૌ ભાવે;
 મારવાડ છે માઠીરે; નવકોટી કહાવે. ૧
 પુરોકોટ ગામ તોરે, શોભા છે સારી;
 હીમાજી ગરાશીઆરે, મુંદરખાઈ નારી ૨
 તેનો પુત્ર આછરે, હીરાજી નામ;
 જમીનની લડવાડરે, થઈ તેના ગામ. ૩.
 ક્ષિણમાં તે છોડીરે, ગામ તજી નીકળ્યા;
 માત તાતને તંતજરે, ત્રણે પંથ પાળ્યા. ૪
 ગામ ગામ ફરતારે, હિમ્મત બહુ લાવ્યા;
 ધણા દિવસ વહી ગયારે, પાલડીમાં આવ્યા. ૫
 મલુક્યંદ માઠીરે, તંન બોધાભાઈ;
 તેને ઘેર ઉતરીયારે, શાતા બહુ પાઈ. ૬
 ધણા દિવસ વહી ગયારે, પછી તો શું થાવે;
 મુંદરખાઈ હીમાજીરે, મરી ખરબચ જાવે.

(૧૫)

- હીરાજી આતોરે, એકલડો પડીઓ
 મોઘાભાઈને ઘેરરે; ધર્મમંથે ભળીઓ. ૯
- એવામાં અમરે, ગામમાં જઈ ચડીયા;
 મુજને ત્યાં સુંપીરે, સૌ પાએ પડીયા. ૯
- ભણેછે ભાવેરે, બહુ ઉલટ આણી;
 સંજમ લેવાનીરે, મરજી મેં જાણી. ૧૦
- માટે હું લાગીરે; વિસલપુરમાંડી;
 યુણવંતા યરેજીરે, ઝવેરરખ છે જ્યાંહી. ૧૧
- તેમની પાસેતોરે, સંજમ આદરથે;
 પંચમહાવ્રત પાળીરે, ભવસાગર તરથે. ૧૨
- આ વાતજ સુણીનેરે, સૌ મનમાં મહાહ્યા;
 ઉછરંગ અતીથેરે, હીરાજીને લેઈ આહ્યા. ૧૩
- પુજ્ય પંડિત પુરાંરે, ઝવેરરખ છે રવામી;
 તેમના સન્મુખ આવીરે, કહે છે શીખ્ય નામી. ૧૪
- ઓ સ્વામિ સુણુજેરે, અમારી વાતલડી;
 આ બાળક દેખીરે, શીતલ યઈ છાતલડી. ૧૫
- નાની ઉમરનેરે, અક્કલ છે ઝાજી;
 વળી શાંત સ્વભાવજરે, બુદ્ધિ બહુ તાજી. ૧૬
- પ્રણામ તો પુરાંરે, ધર્મમાં વરતે છે;
 શાણપણું સૌ એનુંરે, અમારી સર્તે છે. ૧૭
- ચીતી તો રૂડીરે, નથી કાંઈ ખામી;

(૧૬)

માટે મહેર કરીનેરે, સંજમ ઘોં સ્વામિ.	૧૮
એવી રીતેતોરે, આવક સૌ બાલે;	
ગુરે ગુણવંતારે, ખરું મંનકું બાલે.	૧૯
તપસી તપવાળારે, ઝવેરરખ છે સ્વામિ;	
ફક્કર કરે કર્ણીરે, નરમવ તે પામિ.	૨૦
ઝાઝ જેમ સફરીરે; સમુદ્રમાં ધોભેછે;	
તેવા આ મુનીવરરે, સીસેમણી શોભે છે.	૨૧
સાગર સમતાનારે, સંજમ વ્રતધારી;	
ગુણછે સત્તાવીશરે સાધુના બારી.	૨૨
મોહ માયા તજીઆરે ધ્યાન શુદ્ધ ધરતા;	
લોભ લાલચ મુકીરે, કામ સુકીત કરતાં.	૨૩
ઊમરછે ધરડીરે, મુનીવરછે મોઢા;	
ધીરજમાં બીરારે, નથી તેના બેઠા.	૨૪
દયાના દીવારે, છકાયના છે તાગી;	
વાણીછે નીરમળરે, ઘણી મીઠી લાગી.	૨૫
જાતના કરે જીવનીરે, મગનમાં માલેછે;	
ધર્યાસુમતીએરે, મુનિવર ચાલેછે.	૨૬
ઘણા ગુણ બરીયારે, પાર નથી તેમાં;	
મુજ મતીછે થોડીરે, નથી આમી એમાં.	૨૭
તેમને ત્યાં સુખ્યારે, હીરાજી નામ;	
આવક સૌ મળીનેરે, ઉભાછે સામ.	૨૮

(૧૭)

સોંપીને સૌકારે, ધરભણી જાવે;	
સ્વામી સમિપેરે, હીરાજીને થું યાવે.	૨૯
થોડા દીવસ ભણીયારે યુરે પાસે રહીને;	
વિદ્વાન થયાછેરે, ધણી વિદ્યા લેખને.	૩૦
વૈરાગ વાઙ્છોરે, ઉલટ બહુ આણે;	
સ્વામિના સન્મુખરે, ખોલ્યા તે ટાણે.	૩૧
મહારાજ મુગીયરે, સંકટ સૌ કાપે;	
કરેણ તમે કરીનેરે, મુને સંજ્ઞા આપે.	૩૨
કર જોડીને કહુંછુંરે, દીલ નથી ધરતી;	
ઝટપટ તમે કરોરે, વાર નથી કરતી.	૩૩
વચન એમ વદતારે, આતમ વશ રાખી;	
માયાને મમતારે, સૌ મારી નાંખી.	૩૪
સંજ્ઞામગી વાતજરે, શી રીતે યાવે;	
નરનારી આનંદેરે, મુણજી સૌ ભાવે.	૩૫
દાળ પંચમી પુરણરે, સંજ્ઞા પ્રણામ થયા;	
મુગીલાલ વદેછેરે, દીકા ભાવ હસા.	૩૬

કુહા.

એવી રીતે ત્યાં ખોલીયા, હીરાચંદ કરજોડ;
ઝવેરખની આગળે, આળસ અળગી છોડ.

(૧૮)

ગીરવા ગુણ ગાંભીરછે, ઝવેરરખ અણગાર;
 શ્રાવક સૌ કર્યા એકઠા, પોતા તણીવાર. ૨
 જોશી તેડાવો જીવનશું, મહુત આપે જોય;
 હીરાજી સંજમ આદરે, શુભ દહાડો ને હોય. ૩
 વાત સુણી સૌ ઉઠીયા, આણી મન ઉઘાસ;
 હર્ષ વાંધો છે અતિ ઘણો, ગયા જોશીની પાસ. ૪
 અનોપમ મહુત આપીયું, શાસ્ત્ર સઘળાં જોઈ;
 શ્રાવક સૌ ખુશી થયા, આનંદ મનમાં હોઈ. ૫
 દક્ષણા દીધી જોશીને, હર્ષ ધરી અપાર;
 સંજમની સોઈ કરે, તેનો કહું વીરતાર. ૬
 વાત વચીછે ગામમાં, ઘેરઘેર લીલાલેહર;
 નરનારી તમે સાંભળો, શી થઈ હવે પેર. ૭

ઢાળ છઠી.

(સાકર કેરા કરા પડ્યા સાહેલીરે. એ દેશી)

શ્રાવક સૌ બેઠરંગથી, બલીહારીરે;
 હરખ ધરે અપાર, શોભા શી વરણું બલીહારીરે. એ આંકણી.
 શોગ સંતાપ સૌ ટળ્યા, બલીં વરતો જ્યજ્યકાર. શોભાં
 હાટશેરી હલખલ કરે, બલીં સોડો મળી તે દામ; શોભાં
 સોપી શ્રેષ્ઠે શેઠીઆ, બલીં દેજીયું તેનાં નામ. શોભાં ૨
 દીપક સમજે દીપતા, બલીં દામોદર છે શેઠ; શોભાં

પ્રેમચંદના પુત્ર છે, બહીં પંકાણા છે ઠેઠ. શોભાં ૩
 ધજત આખા દેશમાં, બહીં વાપી બહુ વીપેશ; શોભાં
 બાહાદુર છે બહુ ગામમાં, બહીં હીમતવાન હમેશ. શોભાં ૪
 ગાપાળદાસ ગાજી રહ્યા, બહીં હલટ અંગ ન માય; શોભાં
 સામગ્રી સજ થઈ કરે, બહીં તત્પર પોતે થાય. શોભાં ૫
 લખમીચંદ માણિકચંદ, બહીં મગનલાલ છે તન; શોભાં
 લક્ષ્મી ઘેર વાસો વસે બહીં ઉજળ જેનું મન. શોભાં ૬
 ત્રીકમનાઈ તેવડ કરે, બહીં ઝાંઘવ ઉપર આપ; શોભાં
 વરજલાલ તો વીર છે, બહીં લાલચંદ તેમના બાપ. શોભાં ૭
 ડાહ્યાં માણિકચંદ છે, બહીં ડાહાપણનો નહિ પાર; શોભાં
 સાવધાન સૌને કરે, બહીં પુત્ર પુત્રી પરીવાર. શોભાં ૮
 ડંકળ ચંદ સુરચંદ છે, બહીં ગામ વીપે ગુણવાન; શોભાં
 દલીચંદ કુખેર વળી, બહીં ઘેહુલા ભગતી જાણ. શોભાં ૯
 ટેકરે સૌ ટાળે માળ્યા, બહીં વૃક્ષ જીવાનને બાળ; શોભાં
 સજ થાય સૌ સામઠા, બહીં ચાલે ચમકતી ચાલ. શોભાં ૧૦
 કુંવરજી પ્રેમચંદ છે, બહીં કરતા મન વિચાર; શોભાં
 ઝાંઘવ ઉપર આપણે, બહીં થાઓ સૌ તધ્યાર. શોભાં ૧૧
 મકન કીશોરદાસ છે, બહીં ગામ માંહી પ્રખ્યાત; શોભાં
 માનચંદ ભગતી વળી, બહીં વૈદ્યામાં વીખ્યાત. શોભાં ૧૨
 વ્યાસવારો વિવેકથી, બહીં મનમાં બહુ મકલાય; શોભાં
 રૂંથ ધણી હઈયા વિશે, બહીં ગુણ ગુણ ગાય. શોભાં ૧૩

(૨૦)

તારાચંદ્ર ઝવેરછે, બલીં જોડા જાતીચંદ; શોભાં
 દામોદર વળી દીપતા, બલીં અમિચંદના નંદ. શોભાં ૧૪
 આદર્શ આવક ધણા, બલીં કેટલાં કહું હું નામ; શોભાં
 વીરતાર વમી જાય છે, બલીં લાંબુ વાધે કામ. શોભાં ૧૫
 સધળું ગામું સંપે મળ્યું, બલીં વીસલપુર તે વાર; શોભાં
 શ્રીમાળી સૌ વાણિઆ, બલીં વળી મેળા મળ્યા ભાવસાર. શોભાં ૧૬
 શલુગાર ધરે સૌ શોભતા, બલીં નહિતમ નરને નાર શોભાં
 વસ્ત્ર વિચીધ પ્રકારનાં, બલીં કહેતાં ન આવે પાર. શોભાં ૧૭
 સુંદરી સૌ ટોળે મળી, બલીં મલપતી મંગળ ગાય; શોભાં
 વીધવીધ વધાર્ધ ગામમાં, બલીં ઘેર ઘેર આનંદ થાય. શોભાં ૧૮
 આ અવસર આવે નહિ, બલીં ધનધન દહારો આજ; શોભાં
 ગુરૂજીની ગાદી દીપશે, બલીં સરસે સૌનાં કાજ. શોભાં ૧૯
 એમ અતિ રંગ રાચીયો, બલીં વાધ્યો ઘણો ઉમંગ; શોભાં
 કયાસ નહિ કરી વાતમાં, બલીં સધળો મળ્યો સંઘ શોભાં ૨૦
 સૌ મળી તત્પર થાય છે, બલીં વરતે મંગળ માળ; શોભાં
 કરજોડી ચુનીલાલ કહે, બલીં છઠી દાલ રસાળ. શોભાં ૨૧

કુહા.

ગામ સૌ ગુણ ગાય છે, મળીને સધળાં જન;
 દક્ષા દાહારો આવીઆ, સુણી ધરીને મન.

(૨૧)

કેઈ સાલ સંવત છે, મહીનો તાથી ને વાર
શી રીતે સંજમ લીધા, તેનો કહું વીસ્તાર. ૨

ઝાઝી અઝલ માહરી, ઝાઝું વીપરીત થાય.
ઝરી હંતની સામે કહું, પ્રાશ્નિત દુર પળાય. ૩

વરણુવ કરે સંજમ તણું, હીરાચંદ્રનું નેહ;
સાતમી ઢાળે સાંભળો, નરનારી ધરીને રનેહ. ૪

ઢાળ સાતમી.

(પંચાંગ વાત કહે ધુરછેહધારે. એ દેરી.)

સંવતરે સંવત ઝાગણીસે વળીરે, ઝગીઝાર દેરી સાલરે;
કાગણુરે કાગણુ કુદો કુલડેરે, સપ્તમી શુક્રવારે.

સંજમરે સંજમ સુર થઈ આદરેરે, એ આંકણી. ૧

રૂપેરે રૂપે સુંદર કુટડારે, છાટી ઊંમર બાળરે;

કાંતીરે કાંતી અનોપમ આપતીરે, મુખડું લાલ ગુલાલરે. સં. ૨

ઊંમરરે ઊંમર વરસજ તેરનીરે, ભ્રમર ભ્રુકુટી બેશરે;

નીરખીરે નીરખી રનેહ વાધે ધણીરે, વહાલો લાગે વેશરે. સં. ૩

શેઠજરે શેઠજ શ્રીમાળી તણારે; દામોદર તેવારરે;

તેમનેરે ઘેરથી સંજમ આદરેરે; સજીને સૌ શણગારરે સં. ૪

લીલારે લીલા તેની શી કહુંરે, જીવે મળીને લોકરે;

દુખજરે દુખજ સૌ દુરે ટળ્યારે, સમીઆ સોના શોકરે સં. ૫

લોકજરે લોક થયુ સૌ એકકુરે, વીસમપર આઝારરે;

(૨૨)

ઊભારે ઊભા મળીને ઓઠઘેરે, હરખ ધરી અપારરે. સં. ૧
 ગાતીરે ગાતી મળીને ગોરડીરે, વીસલપુરની નારરે;
 ગુરનારે ગુરના ગુણુ ગાવતીરે, સુંદીર રાગ રસાળરે. સં. ૭
 ચાલીરે ચાલીને સૌ આવીયારે, અપાસરાની માંહરે;
 ગુરુરે ગુરુ રહી ત્યાં ગાજતાંરે, સૌરે આઠ્યાંત્યાંહરે. સં. ૮
 લળીનેરે લળીને પાથે લાગતાંરે, જોડીને બેકુ હાથરે;
 વચ્ચારે વચ્ચાં હીરાચંદ્રરે, ઊભા સધળો સાથરે. સં. ૯
 ધર્ય રે ધર્યાવહી ત્યાં ઊચરીરે, પદીઓ તેહનો પાદરે;
 ગુરનારે સંતમુખે ઊભા રહ્યારે, શો કહુ તેનો કાદરે. સં. ૧૦
 વીંચીએરે વીંચીએ માહાપત આર્યાંરે, ઝવેરરખની પાસરે;
 જયજયરે જયજયકાર જગમાં થયોરે, પુરણ કીંબી આસરે. સં. ૧૧
 શ્રાવકરે શ્રાવક સૌ વ્રત આદરેરે, જેવા જેથી યાયરે;
 બાધારે બાધા બહુ જાણે કરીરે, જાણી પુન્ય પસાયરે. સં. ૧૨
 આદરીરે આદરી સૌ ત્યાં ચાલીયારે, પોતપોતાને ઘેરરે;
 ઉત્તમરે ઉત્તમ સંજમ આદ્યોરે, વરતી લીલાલેહરરે. સં. ૧૩
 અબીકારરે અબીકાર ત્યાં મુખી કહ્યોરે, સાતે ટાળ બાઝારરે
 જાણ્યુંરે જાણ્યું તે જુગતે કહ્યુંરે મુનીલાલ તેવારરે. સં. ૧૪

૬૬૧.

એની રીતે સંજમ લીધો, સમતાસાગર નીર;
 તુ ખાળે મુગ્ધીવરતણાં, મુકુંદીરને ખીર.

(૨૩)

પંચે આચાર પાળતા, રહેતા ગુરૂની પાસ;
વન્નીત થઈ વીનય કરે, કરણીમાં નહિ કમ્પાશ. ૨
શી રીતે સંજ્ઞા પાળીઓ, વીચરી દેશ પરદેશ;
મહીમા કહું મુનિવરતણા, બુદ્ધ નહિ લવલેશ. ૩

ઢાળ આઠમી.

(દેશી ઓખાહરણની.)

એમ રહેછે હીરાજી માહારાજ, લાખેણી છે જોની લાજ;
ગુણ ઋવેરખતા ગાવે, પછી કારણ તે શું થાવે. ૧
ગામ નગરે વીચરે સંહી, ગુરૂનેરે, ચેલા તે તહી;
ભવ્ય જીવને કરતા ખોધ, નથી આણે મનમાં ક્રોધ. ૨
ગુરૂ ઘરડાને આછે ખાળ, વીહાર કરે તતકાળ;
નથી કાંઈ તે ખાંપણ ખોડ, બેઠેની જુગતે રાણી છે જોડ. ૩
વિચરતાં આઠ્યારે ગામ, જોનું વીરમગામ છે નામ;
રહેવા ચોમાસુ માસ ચાર, કરવા આવકને ઉપકાર. ૪
વસ્તા વીરમગામ જાઝાર, કરતા પોતાનો ઉધાર;
હારે જોને લેહ મુગતની લાગી, કામ ક્રોધ કસાય તે ત્યાગી. ૫
એમ વહી ગયા માસ અઠાર, સંજ્ઞા લીધે ચયા નીરધાર;
ગુરૂ ઋવેરખ ગુણવાન, પછી ગયું શરીરનું માન. ૬
આવજી. તે પુરણ કીધું, સંકારો કરી મુરખ લીધું.

- પરમવમાં પોહોઆ ગુરે દેવ, પાછી શુંરે બન્યું તતએવ. ૭
- હીરાજીરે મુની તેવાર, રહ્યા એકલડા અણુગાર;
નાની બેમર રહ્યા છે એક, દીનદીન વાધે બુદ્ધિ વીષેક. ૮
- મનોહર જેના છે મતી, જ્યકારી જ્યુગતમાં જતી;
ભણે વિદ્યા થવા વિદ્વાન, બીજું અવર નહિ કાંઈ ધ્યાન. ૯
- એવે વીરમગામ માત્રાર, મહાસતી શીરોમણી સાર;
વખતખાઈ છે જેનું નામ, એમના શારે કહું ગુણગ્રામ. ૧૦
- આરજીજી માટાંછે એહ, ઘણો આણે ધર્મ રનેહ;
તેમની પાસે હીરાજી બણતા, કર્મરૂપી શત્રુને હણતા ૧૧
- ધાડું બણ્યા તે તેમની પાસ, વાંચી સુત્રને કરે તપાસ;
જ્ઞાન ધ્યાનમાં જેનીછે વતિ, અવર ઉપર નજર નથી ઠરતી. ૧૨
- વધારે વિદ્યાનો કરતા, ગામ નયરે ચાલેછે ફરતા;
વિચરંતા આવ્યા વઢવાણ, જીહાં પુંજરખ ગુણખાણ. ૧૩
- પુજ્ય પુંજજી પંડિત પરા, એક વાતે નથીરે અધુરા;
સુત્ર સિદ્ધાંતના પારગામી, કંઈ કળામાં નથી કાંઈ ખામી. ૧૪
- અધુરા શબ્દે મુનીવર બોલે, શેશનાગ સુણીનેરે ડોલે;
માટા મહાનંત મુકે છે માન, એવા પુંજજી ગુણવાન. ૧૫
- દરીઆપરી ગરબમાં અલબેલા, સ્વામી શંકરરખના ચેલા;
ધર્મની શીંઘાડામાં જેનું નામ, દેશ દેશને સઘળા ગામ. ૧૬
- તેમની પાસે હીરાચંદજી આવ્યા, પુજ્ય સાહેબને મન ભાવ્યા,
રાખ્યા ઉલટ અતિથે આણી, વીનયવંત વિવેકી જાણી. ૧૭

(૨૫)

રહ્યા પંડિત કેરી પાસ, ઢાળ આઠમી કરી પ્રકાશ;
ચુગીલાલ લાગે છે પાય, સ્વામી કરજો મારી સાથ.

૧૮

કુહા.

પુણ્ય પુનરખ આગજે, વઢવાણ શહેર માત્રાર;
હીરાજી ભણતા હુવા, ક્ષણે ન લાગી વાર. ૧
વિદ્યા ભણે વિવેકથી, સમજે સુણી સિધ્ધાંત;
ગાંડા અર્થ જાણે અતિ, બેસીને એકાંત. ૨
જાણપણું જ્યુગતે કર્યું, નહિ ખાંપણ કે ખાડ;
શ્રોતાજન સૌ સાંભળો, આજસ અજગો છોડ. ૩
ભણ્યા ને ભાવે કરી, સિધ્ધાંત આગમસાર;
અટદ્રવ્ય જીજ્ઞ થોકડા. પ્રાક્રમનો નહિ પાર. ૪
અંથ ચરિત્ર વાંચીયા, વાંચ્યા મોટા રાસ;
જાણપણું ને એમનું, પ્રગટ કરું પ્રકાશ. ૫

ઢાળ નવમી.

(છેલ છળીલારે સુણજો. એ દેશી.)
સુણજો સુણજોરે વાલા, હીરાચંદ્રજી નિવદયાળા;
ભણીયા ગણીયારે ભાવે, કવિજન કીર્તિ કરીને ગાવે
સુણજો સુણજોરે વાલા, એ આંકણી. ૧

(૨૬)

નવ તત્વનેરે જાણે, ક્રીયાને પદ્વી તે યાણે;
દંડક દીલમાંરે ધરીયા, છકાય બોલ જીભ્યાએ કરીયા સુ. ૨
ગુણકાણાનેરે આરા, પ્રકૃતિ આઠ તણા ભણનારા;
વકંતી વારેરે ક્રીષી, માન તજ મઢે કરી લીધી સુ. ૩
શીખ્યા ધર્મનેરે સુરા, અલ્પા બોધ અઘણું પુરા;
વળી વિષેકેરે જાણે, ધર્મભાગમ પુરી પીછાણે. સુ. ૪
જંત્રમંત્રનીરે જીવતી, ખીજા બોલ ઘણી કરી યુક્તી;
વિધવિધ વાંચીરે ધારયા, નાના મેઠા નયણે ન્યારા સુ. ૫
અંગ અગીયારેરે વાંચ્યાં, પુરવ પુન્ય ઘણેરાં સાંચ્યાં;
સૌ આવીનેરે મળીયા, ભેગાં દુધસાકર જેમ બળીયાં સુ. ૬
ઉપાંગ અતિથેરે ભારી, પુજ્ય પંડિતની આગળ ધારી;
સમજણ લીધીરે સારી, જોડા અર્થ અતિ વિચારી સુ. ૭
મુળછે સુત્રે આર, તેહ તણે સુણ્યો અધીકાર;
છેદને વાંચ્યારે ક્ષિણમાં, ભુલ નહિ કોઈ વાતે તીણમાં સુ. ૮
આવશ્યકે અતિથેરે નાનું, ચોરાશીમાં નથી કાંઈ જાનું;
પ્રથમ પોતેરે ભણીયા, ગુણીયલ ગુરે પાસે તે ગણીયા સુ. ૯
સુત્ર વાંચ્યારે સઘળાં, પાપથી ભરતા પાછાં પગલાં;
દેતા ડરીનેરે ડગલા, જેથી કર્મના જાવે ઢગલા સુ. ૧૦
વાંચણી ચોખીરે ચાલે, જેવી ગાડી અગનની હાલે;
શુદ્ધ ૪ ભાગરે બાલે, સુચુનાં સૌનાં મનડાં ખાસે સુ. ૧૧
ખીજા સુત્રનેરે ગ્રંથો, અન્ય મતીના અતિથે પંથો;

(૨૭)

સર્વે વળીયારે જોઈ, ખામી તે વાતે નવી કોઈ સુ. ૧૨
 બાણપણું જીતેરે કરીયું, ખીરા થઈ રૂઢીયામાં ધરિયું,
 સ્થીર થઈ મનકુંડે ઠરીયું, કારજ સર્વે પોતાનું સરીયું સુ. ૧૩
 પુજ્ય પુંજરખરે આગે, બાણતર બણીયા રૂડા રાગે;
 મંત્રિત બનીયારે પુરા, સીંહની પેરે થયાછે સુરા સુ. ૧૪
 નવમી દાળરે નીરખી, પ્રગટ કર્યું મં પોતે પરખી;
 હાઈકું રહેછેરે હરખી, કહે સુનીલાલ બનાવી સરખી.
 સુણજે સુણજેરે વાલા ૧૫

કુહા

એમ બણી હુંશીઆર થયા, પુજ્ય પુંજજી પાસ;
 ગામ નગરે વીચરતાં, વીદ્યાનો થયા અભ્યાસ. ૧
 પાંચ વરસ પુરાં થયાં, રહેતા એમની જોડ;
 પુજ્ય પુંજજી દેવ થયા, કાયા નગરી છોડ. ૨
 મહુકચંદ મુનીરાજ છે, ગુણતણા ભંડાર;
 તેમના ભિગા જઈ બાળ્યા હીરાજી અણગાર. ૩
 ફરતાં દેશ વીદ્યમાં, કરતા ધણો ઉપગાર;
 ભવ્ય જીવને જીજ્ઞાસે, પાળે શુદ્ધ આચાર. ૪
 મહુકચંદજી ભિગાંચકો, વહી ગયો કેટલો કાળ;
 ચિત્ત રાખીને સાંભળે, કહેછે સુનીલાલ. ૫

(૨૯)

દાગ દસમી.

(રતનસી ગુણુ મીઠડારે. એ દેશી)

- સૌથી શૌભા સારી માહારાજનીરે, ઉત્તમ હીરાચંદ;
 દરીઆપરી ગચ્છ દીપાવતારે, ગામ નગર નીચકંદ.
 સૌથી શૌભા સારી માહારાજનીરે. એ આંકણી. ૧
 દે ઉપદેશ વૈરાગ્યપીરે, ભત્રીને પ્રતિભાધ;
 દેશના દે મુનીવર દીપતીરે; પ્રિત કરે પરમાદ. સૌ. ૨
 વરસ આડ વીતી ગયાંરે, આવી આગણીની સાલ;
 શીર્ય કરે શુભ મુલક્ષણુરે; ત્રિભાવન તત્કાળ. સૌ.
 દ્ય.ત્રીમાળી છે દીપતારે, માદી સાથ મોઝાર;
 સંધજી માલજી દેરા દીકરાંરે, ગુણુનાણા ભંડાર. સૌ. ૧
 વીરમગામના વાસીઆરે, નાની ઊંમર બાળેવેશ;
 પ્રથમ પહેલા તેમને યુઝવ્યારે, કરી જીનઉપદેશ. સૌ. ૨
 ખીજ રંગનાયજીને યુઝવ્યારે, તરભાવનની જોડ;
 ભાવસાર ગ્રાવક દેરા દીકરાંરે, નહિ આંપણ કે ઝોડ. સૌ.
 બને વૈરાગ ત્યાં પામીઆરે, પછી આંબ્યા ગામ ધ્વોલ,
 રૂઢનાયજીએ વરસ તેરનારે; તરભાવન વરસ સોળ. સૌ. ૩
 કલોલ ગામમાં સંજમ આદરેરે, બેહુ મળીને જોડ;
 કલકૃ દેરંબું ગામમાંરે, સૈ.ના પોર્યા કોડ. સૌ. ૮
 મલુકચંદજી પાસે રૂઢનાયજીરે, સંસાર દીધો છોડ;
 હીરાચંદજી આગે આદરેરે, તરભાવન કર જોડ. સૌ. ૯

(૨૯)

પંચ માહાવ્રત આદર્યોરે; લીધો સંજમ ભાર;
વર્ગીત શીઘ્ય હીરાજીતણારે, તરભોવન અણુગાર. સૌં ૧૦
હીરાચંદ્રજી તરભોવનજીરે, ગુરૂ ચેલાની જોડ;
વૈરાગ ધ્યાનમાં ધાવતારે, માહ મમતાને છોડ. સૌં ૧૧
એમ વરસ ચાર વહી ગયાંરે, ગયા ભાદરણ ગામ મોઝૂર;
પટલ મીઠાજીને જુઝવ્યારે, કરીઆ જહુ ઉપકાર. સૌં ૧૨
જુઝવી પ્રાંતીજમાં આવીઆરે, આવીઆ શેઆકાળ;
મીઠાજીને સંજમ આપવારે, આગણીસે તેવીની સાલ. સૌં ૧૩
આડંબર અતીથે કર્યોરે, સૌં શ્રાવકે તેવાર;
વરઘોડો તો વેગે ચડ્યોરે, કરીઆ ગામમાં સાર. સૌં ૧૪
માહાવ્રત મીઠાજીએ આદર્યોરે, પરહરીઆ બેહુ નાર;
ભક્તી કરે મન ભાવતીરે; પામવા ભવનો પાર. સૌં ૧૫
વરસ ત્રણ વીતી ગયાંરે, આવી છવીસની સાલ;
પટલ લલુને રામજીરે, વસે ભાદરણમાં તે કાળ. સૌં ૧૬
જુઝવી બેહુને સંજમ આપીઆરે, આવી અમદાવાદ;
ઉપકાર કીધો અતી ધણોરે, સુણી સૌંની દાદ. સૌં ૧૭
ધણા જીવને દેહિ દેશનારે, ગામ નગરપુર શેહેર;
સંસાર સમુદ્રથી તારતારે, વરતે લીલાલેહેર. સૌં ૧૮
શીઘ્ય કીધો ધણા શોભતારે, સંક્ષેપે કહું સાર;
અગીઆર ચેલા ચેલી ત્રીસછેરે, ગુણવંત ગુણ ભંડાર. સૌં ૧૯
તે સીવાય ખીજ પ્રતિજુઝીઆરે, મુકી દીધો સંસાર;

(૩૦)

મહા વ્રત ખીજ મુનીપાસે આદર્યારે પણ હીરાજી ઉપકાર સૌં ૨૦
 ત્રાણી વલ્લભ એમના મુખનીરે, દે દેશના તો દયાળ;
 વરસ ધણું પછી વહી ગયારે, આવી તેતરીસ કેરી સાલ સૌં ૨૧
 ફીહર કરતાં કરતાં આવીઆરે, અમદાવાદ આઝાર;
 ઊતર્યા છોકરીને અપાસરેરે, આત્મા લેઈ તેવાર. સૌં ૨૨
 રાયપુર સારંગપુર વચમાંરે પંચમુખી હનુમાન,
 તેના સનમુખ ધામછે શોભતુંરે, ઉતરીઆ ગુણવાન સૌં ૨૩
 રહે દીવસ બે ત્રણ વીતીયારે, પછી આળ્યું મુનીસીર આળ;
 કારણ કારમું નીપજ્યુંરે, ખોટા બનીશ ખ્યાલ. સૌં ૨૪
 ધસમું વીઘ્ન આવી પાણુરે, પુરવ કમ પિંદ;
 ગ્રગટ પાપ થયાં પરભવ તણારે, વાત બનીછે છોક. સૌં ૨૫
 ધસમી વાત થઈ માહારાજનીરે, ચાલી આવી મુનીની પાસ;
 સુણતાં શોક થયો મુનીરાજનેરે, જીવ થાં ઉઘાસ. સૌં ૨૬
 ઘાંક કાઢે મુનીવર કર્મનોરે, ચિંતવે ચિત્ત દયાળ;
 ઠાળ દસમી પુરાણુ થઈરે; કહેછે મુનીલાલ. સૌં ૨૭

કુહા.

બનમાં મુનીવર ચિતવે, કાઢે કર્મનો દોષ;
 આતમ નિંદા મુનીકરે, રૂઢિએ છોડી રૂ. ૩

માંતવણા મિત્તામાં કરે, ધરી પ્રમુનું ધ્યાન;
વાંક ન દેખે શોષનો મુકી મનનું માન. ૨

ઢાળ અગીઆરમી.

(કાયા તે વાડી કારમી. એ દેશી.)

હીરામંદજી હમ્યા વીધે, વિચારેછે આપરે; •
કર્મ ક્રીધાં પરભવ વીધે, બહોળાં બાંધ્યાં છે પાપરે;
હૃદય થયા આજ માલરે. એ આંકણી. ૧
જીવની હિંશા ક્રીધી હશે, દયા દીલમાં ન લાવીરે;
અધક્રીત કર્મ મેં આદર્યાં, ઝોટી ભાવના ભાવીરે. જી. ૨
મૃત્યાવાદ મુમે ભાવ્યો, સત્ય પુરી ન સાખરે;
જીવગતી કરી જીહાઈની, આજ પરને નાંખરે. જી. ૩
અદત્તા દાન લીધાં હશે, હરદો પારકો માલરે;
અદર્ય ગરીબ જોયા વિના, પાડી પેટમાં ફાળરે. જી. ૪
સોયળ વ્રત ના સાચવ્યાં, સેવી પારકી નારરે;
રમણી રંગ રાચી કરી, સેવ્યાં પાપ અઢારરે. જી. ૫
ધાપ મારી ધન મેળવ્યું, પુંદ્રાણી ન જોયુંરે;
ઝાટાં મંદીર ને માળીયાં, જોઈ મનડું માલુરે જી. ૬
ક્રોધ કરીને કારમો; ક્રીધું જાણું જીવરે;
પ્રાણ કાલ્યા પંચેંદ્રી તણા, હાથ ગ્રહી આયુષ્કરે; જી. ૭
માન કરી મનડા વીધે, અતિ આણ્યો અહંકારરે;
ગર્વ કરી ધર ધાલીયાં, લોકોનાં હનનરે. જી. ૮

(૩૨)

જાળવી માયા અગિ ધણી, જાળ દોઢીક કીધારે;
અંતર કપટ મન કેળવી, વડા વિશ્વાસ દીધારે. ૭૦ ૬
લોભ રાજ્યો પેટ પોષણે, વિધવિધ કીધો વેપારરે,
ઝાડ પાડને તોડીયા, નહિ લેખુ લગારરે. ૭૦ ૧૦
રાગ વિષે બહુ રીઝીઓ, ગાણું ગુણકાનું ન્તેઠરે;
નાશુક નાચ પડાવીએ, મન રહ્યું છે માહીરે. ૭૦ ૧૧
દ્વેષ ધર્યો મુનિ ઉપરે, સુણી નહિ મુખ વાણીરે;
નીંદા કીધી નવી સેવીયા, અભીમાન તે આણીરે. ૭૦ ૧૨
કંકાસ કલેસ કર્યા હથે, વીણુ વાંકે જઈ વઢીઓરે;
ઝગડાજનમ્યા જાંપો નહિ, પાપ પાસમાં પડીઓરે. ૭૦ ૧૩
આડી કરી ઝોટ જઈ, મર્મ પારકા આલ્યારે;
છાનાં છીંદ્ર પ્રકાસીયાં, ઘાંટા કાઢીને બોલ્યારે. ૭૦ ૧૪
અવરણુવાદ તે બચરયો, રાગ અધર્મ ત્યાંહીરે;
જાડી માયા કેળવી પડે મીથ્યાતમાંહીરે. ૭૦ ૧૫
વ્રત લેઈને ભાગીયાં, સેવ્યાં પાંચ પ્રમાદરે;
પાપ કર્મ એમ બાંચીયાં, આદ દેઈ અનાદરે. ૭૦ ૧૬
પ્રગટ થયાં મુજ ઉપરે, તેથી આંચું છે આજરે;
મુનીલાલ કહે મુનિ ચીંતવે, અગીયારમી ઢાળરે. ૭૦ ૧૭

(૨૩)

કુહા.

કાઠી વાંકજ કર્મનો, મુત્તી કરે વિચાર;
કર્મ ખપાવા કારણે, કરે પરદેશે વિહાર. ૧
એમ જાણી મુત્તી ઉઠીયા, પ્રાણ સવાર;
પડીકમળું પડી લેહણ કરી, મુત્તી થયા તદ્દક્ષિર. ૨
શીખ્ય સઘળાને કહીને, આપ્યા તેણી વાર;
જાણ પડી ગયા પછી, રાજનગર ખાઝાર. ૩
મુત્તી ગયા પ્રદેશમાં, શોકાતુર નરનાર;
હાય બીનોદ રૂન કરે, તેનો કહું વિસ્તાર. ૪

દાળ બારમી.

રાગ મરશીઆ.

આય હાયરે પાણોને ધુમકા મચાયા એ દેશી.
આયરે ગુરજ ગયા ગુણધારી, સૌ રૂવે મળી નરનારીરે;
આય આયરે ગુરજ ગયા ગુણધારી એ આંકણી.
ગયા મુત્તી પરદેશે આલી, કલ્પાંત થયા તત્કાળી;
નાશ્વનાશ્વની પડીછે તાળીરે. આય. ૧
વાતસુણી ભેગા થયા લોક, નાના માટાને ઘરડાની થોક;
સૌ શ્રાવકને પડીયોછે શોકરે. આય. ૨
રૂવે રૂવે ચેલાને ચેલી, ગુણવંત ગયા કેમ મેલી;

હવે ક્ષાણ અમારું બેલીરે. આંચ. ૩

આવક આવીકા કલેશ કરેછે, જેના નેત્રથી નીર ઝરેછે;

જેમ વાદળથી પાણી ખરેછરે. ઓય. ૪

મુન્ની ગયા મોતીની માળા, બાવરીરે બની કડીઠ બાળા;

અંગે જે અભિપ્રાય જાણારે.

આવ. પ

ધણા શાક તે હૈયે ધરેછે, ઘેણા યધને સર્વે કરેછે;

કચાં ગયા કચાં ગયા કરેછરે. આય. ૬

કોઈને ખાવું તે અન્ત ન બાવે, ઘેર જાયને અપાશરે આવે;

શોકવાન અતિશે થાયેર. આય. ૭

આવું મનમાં કોઈએ નહોતું જાણ્યું, ક્યાંથી આવી મળ્યું આ ટાણું

હાય સીદને વાયુંતું વાયુંરે. આય. ૯

આવી સંતાપ સોને પડીયો, ગ્રહભાવ આવીને નડીયો;

આવો જોગ આવીને મળીએ. આય. ૬

આ દુખડું કેમ સહેવાશે, કોની આગળ જઈને કહેવાશે;

પુજ્ય વિનાતે કેમ રહેવાશેરે. આય, ૧૦

કોઈને ધરતું કામ ન ગમે, આ શોગ તે કેમ કરી સમે.

સૌ બુદ્ધા થઈને ભગ્નરે. આપ. ૧૧

આલી વાત જ્યાં તતકાળ, નાના મોટા તે ગામ રજાળ.

વાત સુશ્રીને પડેછે કાળરે

વાત ચાલી છે ઠામેઠામ, રેવા લાગ્યું વિસલપુરગામ;

तेमां डेखानां हेतिं नामरे. आय. १३

(૩૫)

રૂવે શ્રાવક શ્રાવીકાની ટોળી, ખીજા બ્રાહ્મણ કણ્ણીને કોળી;
ધ્રુથકા મુકે તે આંસુ ઢોળીરે. આય. ૧૪

ગોપાળદાસ સુણી ગાંડા થયા, ગુરે અંતરમાં વશી રહ્યા;
સુણી ચિત્ત તે ફરીને ગયારે. આય. ૧૫

વિસલપુરની વસતી છે જાણ, સાના કાળજાં રહ્યાં છે દાઝી;
રોથ રૂદેને નહિ કોઈ રાજીરે. આય. ૧૬

પ્રગટ પાલડી ગામ મીરોલી, સૌ રૂવેછે રૂદીયા બોલી;
કહું કેટલું મુખે બોલીરે. આય. ૧૭

આ ઉદાશી નથી સમાતી, દારણુ વેદના નથી દબાતી;
મુનીલાલ કહે નથી ખમાતીરે.

આય આયરે ગુરૂજ ગયા ગુણધારી. ૧૮

કુહા.

શોકાતુર એમ સૌ થયા, મુની ગયા તિવાર;
હીરાચંદ્ર આલીયા, તેનો કહું અધિકાર. ૧

ગામ નગરે વીચરતાં કરતા ઉચ્ચીહાર;
પહાડ પર્વત અટવી વિષે પરીસહ સહે અંપાર. ૨

સંકટ સહીને સંચરે, મુનીવર મહાકુંઝાર;
આમાસુ જઈને કર્યું, રેન્જપુર મોઝાર. ૩

ધર્મ વધારો જઈ કર્યો, દેખ મુની ઉપદેશ;

(૩૬)

દેવચંદ્ર શ્રાવક થઈ, ભક્તિ કરે હમેશ. ૪
જ્ય જ્યકાર વરતી રહ્યો, પુરણ વાખી પ્રીત;
ત્યાર પછી શું નીપજ્યું, સુણો ધરીને ચિત્ત. ૫

ઢાળ તેરમી.

(દેશી યુણવળીના કાગળની.)

વિચાર કરેરે વિવેકથી, હીરાચંદ્ર સારરે;
કાગળ લખ્યોરે ઠોડથી, પહોંચ્યાના સમાચારરે
પીરતી લખીરે વિવેકથી એ આંકણી. ૧
મહારા શ્રાવક શ્રાવીકા, મનમાંહી મુંઝાયેરે;
મુજ વિનાતો સર્વને, અંગે ઉચ્ચાટ થાયેરે વી. ૨
મોટા એતર મોટરા યુજરાતમાં ગાળેરે;
પત્ર લખુંરે પ્રીતથી, ઉલટ આણીને આળેરે વી. ૩
એમ વિચારી મન વિષે, આણી ઝાંઝો રનેહરે;
રૂઢી વધાઈ મોક્ષી, લખી કાગળ તેહરે વી. ૪
અમદાવાદમાં આવીઓ, પાનાઝવેરને ઘેરરે;
વાંચ્યો પત્ર વિવેકથી, વરતી લીલાજહેરરે વી. ૫
વળી વિસલપુરમાં, વેગે ગઈ વધાઈરે;
રાજ થયા રૂઢીયા વિષે, સર્વે ખાઈને ભાઈરે વી. ૬
જ્ય જ્યકાર થયો ધણો, વાંચ્યો અતી ઉમંગરે;
બ્રામ ગામના જુકને, થયો મનમાં ઉછરંગરે વી. ૭

- પુજ્ય ગયા પરદેશમાં, ગુણતણા ભંડારીરે;
 દર્શન કરવા તેમના, જીવું હર્ષ વધારીરે વી. ૮
- તડોવડ તત્પર થયા, રાખી હૃદયમાં હામરે;
 ગયા વંદણ કારણે, કહ્યું તેમનાં નામરે વી. ૯
- દશાશ્રીમાળી વાણીઆ, વિસલપુરમાં વાસરે;
 પ્રેમચંદના પુત્રછે, નામે ગોપાળદાસરે વી. ૧૦
- વળી અમદાવાદના, નામે અનોપભાઈરે;
 પાના ઝવેરના કુળમાં, અમથાશા જમાઈરે વી. ૧૧
- પ્રાંતીજ શેઠ સાથમાં, રૈવાદાસછે નામરે;
 ભાવસાર છગનછે, રહેછે કાસંદ્રા ગામરે વી. ૧૨
- ઈંટાલાના પટેલીઆ, નામે વરધભાઈરે;
 જણ અગીઆર તે ગામના, વદણ આલ્યા શવાઈરે વી. ૧૩
- અણ્ણી રીતે ખીજ વળી, સૌ તત્પર થાયરે;
 હાંથ ધરી હૈયા વિષે, વિનાએ વાંદવા જાયરે વી. ૧૪
- ફેજપુરમાં જઈને, લાગ્યા મુર્ગાને પાયરે,
 મુખ સાતા પુછી કરી, ગુણ ગુરના ગાયરે વી. ૧૫
- ભકિ કરે ભાવે કરી, નહિ ખાંપણ ઝાડરે;
 ભાવે ભિડ્યા ભલી પરે, પહોર્યા મનના કોડરે વી. ૧૬
- થોડા દિવસ રહીને, સહુ આળ્યા ધેરરે;
 ચોમાસુ ઉતરી ગયું, પછી શી થઈ પેરરે વી. ૧૭
- ઘણ તેરમી વર્ણવી, પ્રગટ મુગી ફેજપુરરે;

(૩૮)

મુનીલાલ કહે સાંભળો, હવે આણું હજુરે
વીરતી લખી વિવેકથી.

૧૮

કુહા.

- રક્ષા યુરે પરદેશમાં, આવ્યા કાર્તિક માસ;
કેમ કરી આવ્યા દેશમાં, કહું કરી પ્રકાશ. ૧
- તાપી તેડ સોહામણું, સુંદીર સુરત શહેર;
દયાધર્મ દીપી રહ્યો, રૂતેભાઈને ઘેર. ૨
- ઝવેરી જ્વરા બહુ, હીરાચંદના તનં;
વ્રત નેમ વિધીએ કરે, રાખી ઉજવળ મન. ૩
- પુરા પૈસાદાર છે, શહેર સુરતમાં સાર;
ધન્યત આપ્યા દેશમાં, વળી વગે વહેવાર. ૪
- વિચાર કરે રૂઢીયા વિષે, લાવું પુજ્યને દેશ;
આવભાવ અતિ કરી, વિનતી કરી વિશેષ. ૫
- આણી ઉછરંગ અતી ઘણી, રાજી રૂઢીયા સાથ;
પર લખવાને બેસીયા, લેખણ લઈને હાથ. ૬

ઢાળ ચૌદમી.

(આવોને નંદલાલ રમવા આવોનોરે એ દેશી.)
આવોને મહારાજ અમ શહેર અ વોનેરે એ આંકણી.

(૩૯)

સ્વરત શ્રી ફેજપુરની માંહી ગુરૂ ગુણવાણુ અ.
 હીરાચંદ્ર અનોપમ ઉત્તમ, ચગર ચતુરસુજાણુ અ. ૧
 લખે કૃતેભાઈ શ્રાવક તમારો, સુરતનો રહેનાર અ.
 વિન્નીએ વંદણ વાંચજી મારી, વીવેકી વારંવાર અ. ૨
 સાહેબ સાચા રવામિ અમારા, શમતામાં ભરપુર; અ. ૩
 ક્રીપાનીની કરેણાના સાગર, દયાગુ કેમ વખ્યા દુર અ. ૩
 ક્ષમા ખુબ ખરેખરી ખાસી, ખુબી હુંગી આપ; અ.
 ગંભીર ગૂણ ઘણા ઘટમાંહી, અંતરમાંહી અમાપ. અ. ૪
 નેણુ વેણુ નયણે નિહાળી, બુદ્ધિ બુતળમાં ભાન, અ.
 નીરખી નાથ નીરોપમ ન્યારા, મુક્યું મનથી માન. અ. ૫
 ચતુર ચિત્ત વિષે ચળકોછો, મલપંતા મહારાજ; અ.
 ચંદન ચંદ્ર સીતળ તુમ તેવા, શોભોછો સફરી ઝાજ. અ. ૬
 જાણુપણું જગમાંહીરે ઝાજું. ઝીત્યારાગને રીસ; અ.
 જશવંત જીવ સદા જયકારી. આણંદી અહોનીશ અ. ૭
 પંડિત અખંડિત આપ અનોપમ, વક્ષમ વાણી રસાળ; અ
 પ્રાકમી પુરા બહુ છારે સુરા, અંતરમાં ઉજમાળ. અ. ૮
 મમતા મારી સોભા બહુ સારી, મુગીવર મહા મુંજર; અ.
 મહા વ્રતધારી સદા હેતદારી. ભારી મુણુ ભંડાર. અ. ૯
 ધમ શું પ્રીતી નયારે અનિતી, રીતી રૂડી આપ; અ.
 ધીરજ ધરતા આત્મકામ કરતા, ખર્તા ખીણુ ખીણુ પાપ. અ. ૧૦
 દોષને તજતા પ્રભુનેરે ભજતા, શજતા શીયલ શણુગાર; અ.

કર્મને યજોને પાપ પ્રજાજો, યાજોછો અણુગાર. અ. ૧૧
 દીલમાં ડાહ્યા બણી ભેદ પાયા, લાયા મન સંતોષ; અ.
 લોભને છોડી કરોધને તોડી, માડી મુળગો રોશ.અ. ૧૨
 વાંચી સુત્ર જાણ્યા અંતરમાંરે આણ્યા, શાણુ થઈ સીરદાર;અ.
 દેશના સફરી મુગે નરનારી, ધારી ચિત્ત મેજનર અ. ૧૩
 આરીત્ર પાજો મન થઈ મહાલો, ચાલો ગવેખણ સહી; અ.
 સંજમ રાગી તરશના તાગી, લાગી લાલચ નહિ. અ. ૧૪
 સુંદીર સ્વામિ કહુ શીરનામી, આમી નહિ લગાર; અ.
 ચીત્રાગી વેશે ગયા પરદેશે, આતમના આધાર. અ. ૧૫
 અમને ચિત્ત મુકી ગયા સૌને મુકી, એમ ન કરીએ નાથ;અ.
 મુનું પુમવિના મુગે મારી ખીના, વિચારી રૂઢીયા સાથ.અ.૧૬
 એત્રછે આલી આવો પુજ્ય ચાડી, અમ ઉપર આણી મેહેર;અ.
 નજર રાખી દયા દીલ દાખી, આવો સુરત શહેર. અ. ૧૭
 પુજ્ય પધારોને ધર્મ વધારો, કાંઈ કરો ઉપકાર; અ.
 દેશમાં આવો એત્રને દીપાવો, શીંગાડા શીરદાર. અ. ૧૮
 ધણી થઈ ચાલો માર્ગ અજવાજો, આપ આવી મુરદેવ; અ.
 સૌ વિસવાસે રહ્યા પુમ આથે, રાખીને તતએવ. અ. ૧૯
 દર્શન હવે દીજે પાવન સૌને કીજે, રીઝે તીર્થ આર; અ.
 વિનંતો ધરજે તર્ત પરવરજે, વર્તે જ્યજ્યકાર. અ. ૨૦
 ચૌદમી ઢાળ વિનંતીરસાળ, પત્ર લખ્યો તતકાળ; અ.
 માણસ સાથે આખ્યછેરે હાથે, કહેછે મુનીલાલ; અ. ૨૧

(૪૧)

કુહા.

એમ વિનંતી પત્ર વીનતી, આપ્યો તેણીવાર;
ભાવસાર ગોરધન છે, એક માણસ તેની લાર. ૧
હરખે કાગળ આપીઓ, કરી બલામણ સાર;
જઘને લાવો પુજ્યને, મહુરત જોઈ આવાર. ૨
સુખ દીવસ જોઈ સંચારા, ખંને જાણ હુંશીઆર;
ઝટપટ જઘને પોચીયા, ફેજપુર મોઝાર. ૩
જઘને કાગળ આપીઓ, હીરાચંદ રૂખી જોઈ;
વીગતવાર ત્યાં વાંચીઓ, લખી ખીના સૌ તેહ. ૪
વાંચી મન વિચારીને, તરત થયા તથ્યાર.
હીરાજી આળ્યા તણો, સુણો હવે અચીકાર. ૫

ઢાળ ૫૬૨મી.

દેશી માનરાની.

પ્રીતે ફેજપુરથી પરવાર્યા, આવે સુરત શહેરની માંહ;
હરખ ધણો ત્યાંહ, મુની બલે આવીયા. એ આંકણી. ૧
વાંચો આનંદ સૌને અતિ ધણો, ઘેરઘેર તે મંગળ ગાય;
ખુસી સૌ થાય; મુની બલે આવીયા. ૨
રંગ હમંગ અંગમાં વાપીઓ, પ્રીતે પ્રગટા પ્રેમ અથ ગ;
ખીલો નેમ બાંગ, મુની બલે આવીયા. ૩

સ્નેહ ધરી સૌ નરનારીઓ, જોને હૃદયે ઉલટ નમ
સામા સૌ ભય, મુની ભલે આવીયા.

મુની તલસીજી તતખર થયા, કોડે કાળાજી અણગાર
થયા તઈયાર, મુની ભલે આવીયા. ૫

ફતિભાઈ તે મનમાં કુલાઈને, અતિ કૂરેછે આડંબર;
સૌ એમનું ધર, મુનીવર ભલે આવીયા. ૬

ભાઈ ભાણિકઅંદ મક્લાઈને, જોને પુજ્યના ઉપર પ્યાર;
વાઈયો આવાર, મુની ભલે આવીયા. ૭

ખીજી થાવકને વળી થાવીકા, ધરી મનમાં અતીસે કોડ;
આથું સૌ જોડ, મુની ભલે આવીયા. ૮

અંગે આમુપણ અતી ઓપતા, વચ્ચ પહેર્યા ધરીને વિવેક;
બાકી નહિ એક, મુની ભલે આવીયા. ૯

પેરી ઓઢીને સૌ પરવર્યા જોવા મળીઆ ગામના લોક;
સમ્યા સૌના શોક, મુની ભલે આવીયા. ૧૦

હાલંતા માલંતારે આવીયા, જમ્મ લાગ્યા ગુરૂજીની પાય;
લંખીકર બાય, મુની ભલે આવીયા. ૧૧

મુની આગળ પાછળ સૌ ચાલત, આવ્યા અપાસરેછે જ્યાંય;
ઉતર્યા છે ત્યાંય, મુની ભલે આવીયા. ૧૨

ધનધન દાહાડો છે આજનો, મુનીવર પધાર્યા આજ;
સર્યા સૌના કાજ, મુની ભલે આવીયા. ૧૩

મુની પ્રગટ થયા સુરત શહેરમાં, ફતિભાઈ આશા રાખી ઊર

- ધરી ભરપુર, મુન્ની ભલે આવીયા. ૧૪
- મં તો હરખે મુન્નીને આણીયા, રૂડું આળ્યું અવસરનું ટાણું;
નક્કી ખરચું નાણું, મુન્ની ભલે આવીયા. ૧૫
- દ્રવ્ય ખરચું તેડાવી દેશને, પત્ર લખું ગામગામ;
ધરીને હામ, મુન્ની ભલે આવીયા. ૧૬
- એમ વિચારીને વિવેકથી, કાગળ લીધા ધરીને પ્રીત;
લખેછે અચૂત, મુન્ની ભલે આવીયા. ૧૭
- લખી ગામ નગરે જણાવીયું. સૌ આવળે સુરત શેહેર;
આણીને મેહેર, મુન્ની ભલે આવીયા. ૧૮
- સૌના ભાગ્યે મુન્નીવર પધારીયા, માટે આવી કરો દર્શન;
સૌ યુણીજન, મુન્ની ભલે પધારીયા. ૧૯
- કોડે કંકોતરી લખી કહાવીયું, શેહેર અમદાવાદ છે નામ;
વીસલપુર ગામ, મુન્ની ભલે આવીયા. ૨૦
- ઢાલ પંદરમીતો પુણું કરી, સુણી વાતને મંગળ માલ;
કહેછે મુન્નીલાલ મુન્ની ભલે આવીયા. ૨૧

ફુલ્કા.

- મુણી વાત મુન્ની વરતણી, બલસીયુંછે સહુ;
વીલીએ આણ્યું વાંદવા, કોડે કરીને કહું. ૧
- અમદાવાદ આણ્યુંદીયું, વીસલપુર છે સુર;

(૪૪)

કાંડે કાસંદ્રા સહી, ગોધાવી ભરપુર. ૨
 મીરેલીને પાલડી, વડોદરા વઢવાણ;
 ધટોલાને વણછરા, પ્રાંતીજ પ્રમાણ. ૩
 નરનારી સૌ ગામના, દર્શન કરવા જાય;
 ભાવ'ધરીને સાંભળે, તેની કહું રચનાય. ૪

ઢાળ સોળમી.

(મારું સોનાનુંછે ખેડુંરે છિલછપીલા છોગાળા અદેશી.)

જવા સુરત મન્ન વિચારીરે, લટકેમટકે ચાલેછે;
 નરનારી હરખ વધારીરે, લટકેમટકે ચાલેછે,
 ચાલો ચાલો તત્પર થઈએરે, લટકેમટકે ચાલેછે;
 પુજ્યનાં દર્શન કરવા જઈએરે, લટકેમટકે ચાલેછે. ૧

શંઘ અમદાવાદનો ભારીરે લટકે
 સારા દેશમાં શોભા સારીરે; લટકે
 પાનાચંદ્ર ઝવેર સવાધરે, લટકે
 થયા શંઘવી વજનભાધરે. લટકે ૨
 રાયચંદ્ર ઝવેર કુળ દીવોરે, લટકે
 ભાઈ પરસોતમ ધણું જીવોરે; લટકે
 બલીદારી એમની માડીરે, લટકે
 આખરે ધજત ધણી કાઠીરે. લટકે ૩
 ધણી હુંશ અતીથે લાવીરે, લટકે

(૪૫)

ધેરધેર ખખર કહાવીરે;	લટકે.	
સૌ શ્રાવક તઈયાર થાવોરે,	લટકે.	
આણુંદે સાથે આવોરે.	લટકે.	૪
જવા નાની માટી નારીરે,	લટકે.	
પેહેરે વસ્ત્ર રૂપ શમારીરે;	લટકે.	"
સણગાર શરીરે ધરતીરે,	લટકે.	
દર્પણ લેઈ ટીલડી કરતીરે	લટકે.	૫
કલાં કાંખીએ ધુધરા ધમકેરે,	લટકે.	
આલ આલેને ઠમઠમ ઠમકેરે;	લટકે.	
કોમને સેરે સારી ખળકેરે,	લટકે.	
ચોખી ચાંદી તેથી ચળકેરે.	લટકે.	૬
વીંટલા નેટવાછિ નેડેરે,	લટકે.	
પહેયાં કુલ ધરીને કોડેરે;	લટકે.	
કક્ષીકંકણ હાથે ઝળકેરે,	લટકે.	
સોના સાંકળા આગળ ઢળકેરે.	લટકે.	૭
છંદે ધુધરીએ ધણી લટકેરે,	લટકે.	
ઝીણી વાગેને હાંડે મટકેરે;	લટકે.	
ગળખંધ ગળે નાકે વાળીરે,	લટકે.	
તેના ઉપર વેણ રસાળીરે.	લટકે.	૮
કાળીગાંડી જડાવને જળીરે,	લટકે.	
સોના શેર ગંડણમાં ધાલીરે;	લટકે.	

(૪૬)

આપે ઝુંભણાને જવારીરે,	લટકેં	
ઉપર ધુધરીઆ બહુ ભારીરે.	લટકેં	૯
આથપટ્ટી માતીની માળારે,	લટકેં	
ઘણા ચંદન હાર રૂપાળારે;	લટકેં	
તુધરી પુંચી બાંચી હાથેરે,	લટકેં	
બાજીબંધ બાંધ્યા તે સાથેરે.	લટકેં	૧૦
સોના સુંદીર ભારે વાંકરે,	લટકેં	
એની શોભા આરો આંકરે;	લટકેં	
કડાં માદળીયાં કર ઘાભારે,	લટકેં	
બહુ હુંશ ધરીને બાળારે.	લટકેં	૧૧
છલ્લા પેઠા આંગળીએ વીંટીરે,	લટકેં	
માંહી શોભે સોનાની લીટીરે;	લટકેં	
નાકે નૌતમ કાંટો ધર્યોરે,	લટકેં	
ટાંક્યાં માતીને ચુની જડીઆરે.	લટકેં	૧૨
ખરા માતીનાં લોળીયાં કાનેરે,	લટકેં	
નંગ જડીયાંને મનડું માનેરે;	લટકેં	
વળી મચકણીયાએ માતીરે,	લટકેં	
પહેરી પ્રેમ મુખડું જોતીરે.	લટકેં	૧૩
વસ્ત્ર ધરીયાં નૌતમ કાઢીરે,	લટકેં	
પહેરી પચરંગી સાડીરે;	લટકેં	
ઘણા પહેલા સુંદર સાળુરે,	લટકેં	

સોના કોરને પોત રૂપાળુંરે.	લટકેં	૧૪
ચારચોળીને કુળ્મ કડીયારે,	લટકેં	
ઝાઠાં ઝાળીયાં આગે કડીયારે;	લટકેં	
ધેર ધાધરે ફરતી કોરરે,	લટકેં	
ભરત ભરીયાને મુક્યા મારરે.	લટકેં	૧
અંમ આબુપણુ ઉમંગેરે,	લટકેં	
અતી પહેર્યાછે ઉછરંગેરે;	લટકેં	
અંચળ યર્ધ અતુર આલેરે,	લટકેં	
ધણી ગાતી ગીત રૂપાળેરે.	લટકેં	૧૬
વળી મળીયા નરના જોઠારે,	લટકેં	
હુંથેયી નાના ઝાઠારે;	લટકેં	
પહેરે પાધડી અવળે આંટેરે,	લટકેં	
ધણા અતાર અંગે છાંટેરે.	લટકેં	૧૭
દોપટા જરી દોશાલરે,	લટકેં	
મુખ લોવાને રૂમાલરે	લટકેં	
અચ્છીબંધ અંગરખા ધરીયારે,	લટકેં	
પેહેરી આઠીને પરવરીયારે.	લટકેં	૧૮
એક એકધી શાભા સારીરે,	લટકેં	
શું વર્ણુ કરે વીસ્તારીરે;	લટકેં	
વાગે આગે છત્રી વાળુરે,	લટકેં	
કહું થોડું જાણા ઝાણુરે.	લટકેં	૧૯

(૪૯)

એમ આણુંદે સૌ આલ્યારે, લટકે
 મંતરંજ મમ થઈ માલ્યારે; લટકે
 જઈ ખેડા ગાડી અંદરરે, લટકે
 સૌ આંબ્યા સુરત અંદરરે. લટકે ૨૦
 ઢાળ સોળમી થઈ પુરીરે, લટકે
 દોષવાત નહિ અધુરીરે; લટકે
 હવે સુરતમાં શું થાવેરે, લટકે
 મુનીલાલ કહે સુણો ભાવેરે. લટકે ૨૧

કુડી.

એમ આંબ્યા સુરત શહેરમાં, વાંદ્યા મુની કરજીડ;
 આવભાવ સુરત તણો, સુગુજી આળસ છોડ. ૧
 સુરત સૌ ટોળે મળી, શાધરમીની પાસ;
 બીનય કરે વિવેકથી, બહુ કરી બરદાસ. ૨

ઢાળ સતરમી.

(સુણો દીલ્લી તખ્ત ધરનાર, ક્ષત્રી કલંક કેમ લેશે. અદેશી.)
 સુખ શાંત સૌ નરનાર, જમણુ જીવેતથી જમરે;
 બીધવીધના જીવી પ્રકાર, જમણુ ૧
 લાડુ લાડુશી માતીચુર; જમણુ

(૪૯)

કળી કણસાઈ કર્યા ભરપુર.	જમણું	૨
પેંડા ખરશી મથાલાદાર;	જમણું	
પસ્તા એલચી માંહી અપાર.	જમણું	૩
જાડી જલેખીને ઘેખર;	જમણું	૪
ખાંડ પાઈતેના ઉપર.	જમણું	૪
મગદળ મરકીને મગસ;	જમણું	
ધી ઘાલી કર્યો એકરસ	જમણું	૫
ઘારી યુંજનો ઘણો સ્વાદ;	જમણું	
ખાઈ આવે અતિ ઉર યાદ.	જમણું	૬
સારી સુતરશીણી સરસ;	જમણું	
જમનારા આપે જથ.	જમણું	૭
સુંદીર શીરો પુરી સાર;	જમણું	
ખાંડ કણસારને ધીંગી ધાર.	જમણું	૮
દળ દધિરાં દીલ પરસેન;	જમણું	
આય ખાજા ધરીને મંન.	જમણું	૯
શીણી ફટફટ કડકા થાય;	જમણું	
દાંત અડચા વિના ઓગળી જાય;	જમણું	૧૦
સફેલ સુંવાળી ધણી શેવ;	જમણું	
ધૂત ખાંડ ધણી તત્ખેવ.	જમણું	૧૧
ઘાટી શેરસી સોનેરી કેળા;	જમણું	
આય ખાંડ કરીને ભિળા.	જમણું	૧૨

(૫૦)

બન્યો ખીરંજ ખાત અથાગ; જમણું
તેના સ્વાદતણે નહિ તાગ. જમણું ૧૩
બહુ બાસુદીને શીખંડ; જમણું
થાય પેટમાં સીતળ ડંડ. જમણું ૧૪
દીલ જાણું જોઈ દુધપાક; જમણું
ભાત ભાતના તળીયા શાક. જમણું ૧૫
તાળ્યા કાલેરા મુકી તેલ; જમણું
ભોંડા રવૈયાંને! નહિ મેળ. જમણું ૧૬
ગલકા ગીલોડાને ગવાર; જમણું
મયી માગરી મળદાર. જમણું ૧૭
વાલોળ વાંકડી સરસ શમારી; જમણું
તાજી તુરીઆની તરકારી. જમણું ૧૮
પરવર પાપડીઆ કરી પ્રીતિ; જમણું
મરી મશાલા ભરી રૂડી રીતિ. જમણું ૧૯
તાળ્યા કોચલા કરીને વિવેક; જમણું
ભલા ભજ્યા ગરમ વીથેક. જમણું ૨૦
કાચાં કેળાં છોલી એકાંત; જમણું
અડપડીઆ કર્યાં ધરી ખાંત. જમણું ૨૧
ઉતરે ઉનાને મુકતા જાય; જમણું
દોઢે જીભને ચમચમ થાય. જમણું ૨૨
જળંબું દહીં માણું સુખદાઈ; જમણું

(૫૧)

કર્યાં રાયતાં નાંખી રાઈ.	જમણું ૨૩
વધાર દેઈ વટાણુ વધારા;	જમણું
મરી મરચા મીઠું સુધારા.	જમણું ૨૪
ચણા ઝાલરને છમકારા;	જમણું
માંછી મુકી સરસીયાની ધારા.	જમણું ૨૫
અથાણું અતી પ્રકાર;	જમણું
તેનો શોરે કહું વિરતાર.	જમણું ૨૬
સુંદર દાળ તે સારી સુધારી;	જમણું
છીંગ મરચાં મુકી વધારી.	જમણું ૨૭
દહી ભાગીને કીચી કઢી;	જમણું
ભિની ભિની સઉને પીરસી દીધી.	જમણું ૨૮
છુટો ભાત કમાદનો કીધો;	જમણું
ધી લવીંગનો દોરો દીધો.	જમણું ૨૯
સઉને ખેડા પાતા પાણી;	જમણું
ઘેર ખેડા ખખર મં જાણી.	જમણું ૩૦
પછી આપે સોપારીને પાન;	જમણું
સૌને દેઈ આદરમાન.	જમણું ૩૧
દીતરોજ જમણુ જુદી જાત;	જમણું
દાળભાત જમ પ્રભાત.	જમણું ૩૨
તરેહ તરેહવારથી કરે તાલ;	જમણું
જમવાની પડે રસાલ.	જમણું ૩૩

(૫૨)

થોડામાં લેજે માની; જમણું
આ વાત નથી કાંઈ છાની. જમણું ૩૪
કહી સતરમી આ ઢાળ; જમણું
સંક્ષેપ કરી મુગીલાલ. જમણું ૩૫

કુહા.

ઐમ જમતા જુગતે કરી, દીવસ થયાછે આર;
ભાવ ધરી લહાણું કર્યાં, સુરત શહેર માઝાર. ૧
અરસપરસ એકે એકનો, જુગતે વાંધો જસ;
ભાવ ધરી મુગી વાંદતાં, વીતી ગયા દીન દસ.
આત્તા લેઈ આગ્રહ કરી, પ્રીતે કીધી પેર;
મુગીવાદીને પરવરા, પોત પોતાને ઘેર.
રદ્દા મુગી સુરત વીધે, પોતે હીરાચંદ;
ધર્મ ધ્યાન વાંધો ધણો, દીન દીન પ્રેમ આણંદ. ૪
ત્યાર પછી શું નીપજ્યું; મુણ્ણે ઓતાજનં;
હરખ ધરી હૃદયા વિશે, બિજળ રાખી મનં.

(૫૩)

ઢાળ અઢારમી.

દેશીનણુદલની.

(મારા રાજને ધર્મ સુણાવજે. એ દેશી.)

ઝોગણીસ ચોત્રીસની સાલનું, સુરતથેહેર યોમાસ હો બીવીયણુ;
નરોત્તમ મુનીરાયને, પ્રીતે રાખ્યા પાસ.

હો બીવીયણુ ભાવધરીને સાંભજો. એ આંકણી. ૧

લલુજી અણુગારના, શીખ્ય સુધાછે સાર; હો ૦

રાજી થઈ રૂઢીઆ વીથે, સુંખ્યા તેની વાર. હો ૦ ૨

હીરાજી નરોત્તમ મુની, પુરણ કરી મુમાસ; હો ૦

હેત કરીને ઉઠીયા, સહુની પુરી આસ. હો ૦ ૩

વીહાર કરીને વિચરે, હૃષ્ઠિ ધરીને હામ; હો ૦

મહીતા આઠ એમ ગાળીયા, આઠ્યા વીસલપુર ગામ. હો ૦ ૪

યોમાસુ ત્યાં કરધું, યાવકનો ધણો ભાવ; હો ૦

ભકતી કરે ભાવે કરી, રાખી મન ઉમરાવ. હો ૦

કરી યોમાસુ ઉઠીયા, આવી છત્રીસની સાલ; હો ૦

છ મહીતા કરી આવીયા, વીસલપુર તત્કાળ. હો ૦ ૬

ગોવીંદજી ગુણવંત છે, ઉત્તમચંદ છે તન; હો ૦

દશાશ્રીમાળી વાણીયા, વૈરાગ વાઘો. મન. હો ૦ ૭

પુન્ય પાસે તે આવીયા, પોતા મુખ ધમન; હો ૦

મર કરી અમ ઉપરે, સંજમ હો મુણિયંત. હો ૦ ૮

(૫૪)

વનિત દીક્ષા વીવેકથી, દીક્ષી દીક્ષા સાર;	હો૦
વેગે વીસલપુર ગામમાં, વર્ધિશાપ્ત માસ મોઝાર.	હો૦ ૯
શીશ્ય કરી ત્યાંથી સંચર, આઠ્ઠા શહેર વઢવાણ;	હો૦
ઐમાસુ મુગીવર રહ્યા, ચારે ચતુર સુખાણ.	હો૦ ૧૦
વીત્યું ઐમાસુ ઉડીયા, કરતા ઊગ્ર વિહાર;	હો૦
ગામ પ્રાંતીજ આવીયા, ઐમાસુ અણગાર.	હો૦ ૧૧
વીરમગામના વાસીયા, મગનજી છે નામ;	હો૦
શ્રાવણમાં સંજમ લીધો, પ્રીતે પ્રાંતીજ ગામ.	હો૦ ૧૨
ચાર ચેલા હીરાચંદજી, ગુરૂ ચેલાની જોડ;	હો૦
ગામના શ્રાવક શ્રાવીકા, સહુના પોચા કોડ.	હો૦ ૧૩
કરી ઐમાસુ સડત્રીસનું, ઉઠા છે મુગીરાય;	હો૦
વીચરના પછી આવીયા, વીસલપુર સુખદાય.	હો૦ ૧૪
શ્રાવકની વિનતી સુણી, રહ્યા ઐમાસુ દયાળ;	હો૦
વીસલપુર મંદ્યે સડી, ઓગણી અડત્રીસની સાલ.	હો૦ ૧૫
અડત્રીસ અસાડ માસમાં, હીરાજીને આઠ્ઠો મંદવાડ;	હો૦
શરીર સો સોશાઈ ગયું, નર્મ પડી છે નાડ.	હો૦ ૧૬
લોહીનું પાણી થયું, તગી રહીએ ટાળ;	હો૦
વેદના વ્યાપી રહી, સહન કરે ઊજમાળ.	હો૦ ૧૭
વાત ચાલી મંદવાડની, ગામે ગામે થાય;	હો૦
નરનારી સહુ ગામના, દરદન કરવા જાય.	હો૦ ૧૮
એક વાંદીને આવતા, ખીજ યાય તર્ધ્યાર;	હો૦

(૫૫)

ઘાટા મેજો વિસલપુરમાં ચાલે લોકની લાર.	હો. ૧૯
વીસલપુરના વાણીયા, સરવે મળી તેવાર;	હો.
ધર ધંધા અળગો કરી, રાખેછે સંભાળ.	હો. ૨૦
દીન દીન માણસ આવતા, જેમ જેમ જાણે તેમ;	હો.
વંદે જઈ મુઠી રાજ્યને, નવીન કરતા નેમ.	હો. ૨૧
જેમ જેમ દહાડો જાયછે, તેમ તેમ વાધે દુઃખ;	હો.
શમતાભાવે મુઠી સમે, સુરા થઈ સનમુખ.	હો. ૨૨
દુઃખ વંચું છે દેહીમાં, અંતે થઈ આખર;	હો.
સંચારો સુઘો કરો, મન ધરી મુઠીવર.	હો. ૨૩
અડત્રીસ આસો માસમાં, શુકલ પક્ષે મોઝાર;	હો.
એકાદસી અતી ભલી, રંગીલો રવીવાર.	હો. ૨૪
દીવસના દસ વાગતાં, હીરાજી તતખેવ;	હો.
આવખું પુરણ કરું, મુઠી થયા છે દેવ.	હો. ૨૫
દાળ પુરી અઘારમી, કહો એ અખીકાર;	હો.
મુઠીલાલ ચરણે નમી, વીનવી વારમવાર.	હો. ૨૬

કુહી.

દેવ થયા મુઠી દીપતા, હીરાજી રૂખી રાય;
જોવા કારણ સહુ મળ્યા, વીસલપુરની માંય. ૧

(૫૬)

ગામ ગામના માનવી, વસ્તી વરણ અહાર;
આવ્યું વીસલપુરમાં, ગણતા નહીં સુમાર. ૨

ઢાળ આગણીસમી.

(હુંરે આવીધું મહી વેચવારે લોલ. એ દેશી.)

જીવે મળી નરનારીઓરે લોલ,
વીસલપુર માઝાર, સહુ સાંભજોરે લોલ;
ભીડ થઈ ભારે ગામમાંરે લોલ,
માગ મજે ન લગાર. સહુ સાંભજોરે. લોલ.
ધનધન પુજ્ય હીરાચંદ્રજીરે લોલ. એ આંકણી. ૧
જાંચ વરણ ઉમી ગામમાંરે લોલ,
ખાહારછે ખીજા લોક, સહુ સાંભજોરે લોલ;
ભાગોજે ભરપુરછેરે લોલ,
માણસ થોકા થોક. સહુ સાંભજોરે લોલ ધન૦ ૨
શ્રાવક સરવે ગામનારે લોલ,
મળીયા અપાસરામાંલ; સહુ સાંભજોરે લોલ;
હરજે કરી ઉછામણીરે લોલ,
તરેહ તરેહની ત્યાંય. સહુ સાંભજોરે. ધન૦ ૩
વાંસ વાદીને કરી પાલખીરે લોલ,
ઉપર જીમો તાંસ સહુ સાંભજોરે લોલ;
જાંજોને અતી. યામતોરે લોલ,

(૫૭)

મઢીયોછે ચોપાસ સહુ સાંભજોરે લોલ ધન૦ ૪
ફરકે ધન ઉપર ધરીરે લોલ,
ઝુકી રહ્યા નીસાન સહુ સાંભજોરે લોલ;
હાંડી તકતા ટાંગીયારે લોલ,
વાંકેરી ભલી કમાન સહુ સાંભજોરે લોલ ધન૦ ૫
તાણીને તોરણ ખાંખીયુંરે લોલ,
માંહી માતીની ઝુલ સહુ સાંભજોરે લોલ;
ચાર છડા ચોપાસછેરે લોલ,
સરખીછે સમવૃત્ત્ય સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૬
માંહી ખેસાર્યા મુન્નીરાજનેરે લોલ,
વાળી પલાંઠી સાર સહુ સાંભજોરે લોલ;
ચારે જણાએ ઉચકીરે લોલ,
હુંડા ધરી અપાર સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૭
આગળ દીવીદાર દીપતારે લોલ,
વિવીધ પ્રકારનો ધુપ સહુ સાંભજોરે લોલ;
મુગંબી શાહામણીરે લોલ,
આવે અતી અનુપ સહુ સાંભજોરે લોલ, ધન૦ ૮
ગુલાલની ગટા થઈરે લોલ,
ઉડે અખીલ અપાર સહુ સાંભજોરે લોલ;
જ્ય જ્ય શબ્દ ખોલતારે લોલ,
મુખે કરે ઉચાર સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૯

(૫૯)

રૂપામાર પધસા ઘણારે લોલ,
સોના આંદીનાં કુલ સહુ સાંભજોરે લોલ;
ભરભર મુંડી ફેંકતારે લોલ,
ઉછળે છે અતુલ્ય સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૧૦
સમસાને સહુ લેઈ ગયારે લોલ,
સાખર કીનારે સાર સહુ સાંભજોરે લોલ;
પાલખી પચરંગી ભલીરે લોલ,
ઉતારી આવાર સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૧૧
સુકી સુખડને લાકડેરે લોલ,
અતી લગાડી આગ સહુ સાંભજોરે લોલ;
જતના કરીને જીવનીરે લોલ,
મુતીને દીધો ડાગ સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૧૨
ડાગ દેધને સહુ આવીયારે લોલ,
તજીજી કરીને ત્યાંય સહુ સાંભજોરે લોલ;
મુતીવર મન નવી વીસરેરે લોલ,
વસીયા રૂદેમાંદ. સહુ સાંભજોરે લોલ. ધ૦ ૧૩
ગુણવંત પુજ્ય હિરાઅંદજીરે લોલ,
પ્રીતિએ પ્રખ્યાત સહુ સાંભજોરે લોલ;
તરણ તારણાં મુતીરાજીરે લોલ,
ખાંધે નમુ પ્રભાત સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૧૪
રાસ ક્યો રસ વાખીયોરે લોલ,

(૫૯)

રૂઢે થયો રળીઆત સહુ સાંભજોરે લોલ;
ઝોગણીસ ઢાળ અતી ઝોપતીરે લોલ,
પુજ્ય ચરીત્રની વાત સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૧૫
ઝોગણી છતાલીની સાલછેરે લોલ,
અલખિલો આસો માસ સહુ સાંભજોરે લોલ;
સુદ પડવે ભામવારછેરે લોલ,
પુરણ કયાં આ રાસ સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૧૬
રાજ્યનગર રળીયામણુંરે લોલ,
સારંગપુરની પાસ સહુ સાંભજોરે લોલ;
તળી આની પોળ તડોવડેરે લોલ,
વચમાં મારો વાસ સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૧૭
દશાત્રીમાળી વાણીયોરે લોલ,
આવક ધર્મ રથાળ સહુ સાંભજોરે લોલ;
પુત્રકું નરસીદાસનોરે લોલ,
નામે ચુગીલાલ સહુ સાંભજોરે લોલ. ધન૦ ૧૮
બુલચુક હોય જો માલગીરે લોલ,
અખીકુ વીપ્રીત ભાખ્ય સહુ સાંભજોરે લોલ;
મીઠામીઠુકડં મુજનેરે લોલ,
અરીહંત સીધની શાખ સહુ સાંભજોરે લોલ;
ધન ધન પુજ્ય હીરાચંદજીરે લોલ. ૧૯

૫વીત્રી પુજ્ય હીરાચંદજીનો રાસ સંપૂર્ણ બુલચુક મીઠામીઠુકડં.

બારમાશી.

કુહા.

- ગ્રીજન પદ પંકજ નમું, ગુણધર મુગીવર અંત;
 વરજ્યક વર સરસ્વતિ, સમર્થ હોય અનંત. ૧
- બારા માસી સાંભળો, એક મન એક ચિત્ત લાય,
 ખીસરત બારે બાવના, પ્રેમ સદા સુખદાય. ૨
- ૧ કહે અષાડ સંસાર માંહી, થીર નાહી તનધન જોખના;
 સુત બંદુ ખીનતા રૂપ દેખી, કયા બયા મન માહના.
 મદખીંદ સમ એ સુખ બગીચાણુ; બાણુ સંજ્ઞ રાગ એ;
 સંસાર સખ અસાર બાઈ, ચિત્ત ધર જનમાર્ગે.
- ૨ શાખન કહે શરણો ન કોઈ, ધર્મ ખીન ધંસ જીવકા;
 ધંદ્ર અંદ્ર સુરેન્દ્ર ચકરી, શખી પારે રીવકા.
 આણુ જમ શીરપે પોકારે, શરણુ ના ધંશ ખલકમે;
 સંગ સાથી તુરંગ હાધી, છોડના એક પલકમે.
- ૩ બાદુ કહે સંસાર અઠખી; આરૂગતમાં બઠકત શીરથો;
 સુખ દુઃખ બ મન મરણુ વેદન; કરત નર સુર અવતરથો.
 સંસાર ખનમેં વીપત જોટા, લખ ચોરાશી આહટો;
 જનધર્મશું મનલાય પ્રાણી, કરમ દંદતા સુકટે.
- ૪ આસોજ મં જીવ એકલો, અનાદકો બઠકત શીરથો;
 અનાદશું જીવડો રેથો, શુધ્ધ સોનમેં આતના ધરથો.

- જીવ જહાં ત્યાં એકલો, જીવ કરમકે ખસ નાચીઓ;
 નીજગુણ ખીસારો માહ ધારો, લોભ કે સંગ રાચીઓ.
- ૫ કારતીક કહે અનુભવ ખીચારો, જીવ પુદ્ગલ ભીનહેં;
 ખીર નીર જ્યું મીલ રહે, શુદ્ધ આત્મા જડ અન્ય હેં.
 જડ ચેતના દોય એક માને, એહી મીથ્યા ભર્મહેં;
 શુદ્ધ રૂપ ચેતન ભીન માને, એહી સમકીત ધર્મહેં.
- ૬ માગશર કહે એ તન અપાવન, કયા અસ્તાની સુચ કરે;
 હાડપીંજર ચામ ચાદર, તાહયું મન માહ ધરે.
 મળ મુતરમં નીશ દીન ખસ્યો, સતખાર ધોએ શુદ્ધ નહિ;
 દયા દાન સંતોષ જપ તપ, એહી સુચ જીનવર કહી.
- ૭ પોસમે હીરડે ખીચારો, પંચ આશખીર પરહરો;
 મદ આઠ પાંચ પરમાદ તજ, શુદ્ધ આત્મા નીરમળ કરો.
 કખાય ચારકુ ખીસન સાલુ, કુમતકુ દુરે તજે,
 શુદ્ધ ભાવ ધાર ખીચાર ભરમ કુલ, રૂઢ તજી સમતા ભજે.
- ૮ માધમે સંવર ધરો, દૃઢ શીયળ ધર્મ દીપાવીઓ;
 દોખીસ પસીસા જીતકે, શુદ્ધ ધ્યાન નીરમળ ધાઈઓ.
 પંચ ચારીત્ર ધર્મ દસખીધ, આઠ પ્રખચનગી ભાવના;
 મનમથ જરો કર્મ ટાળો, દયા ધર્મ દીપાવના.
- ૯ કાચુન સમે ખસંતકી, તપ મિઃ દ્વાદસની જરા;
 પીંચકારી સંજમ રંગ ગુણ; શતવીશ લીએ પરવરા.
 ધર્મ ધ્યાન મરદંગ સમતા, શીલ કેશર તન સજે;

કર્મ ધુળ ઉડાયકે, ઘડ મુકતમેં અનહડ ભજ્જે.

- ૧૦ ચેતમેં ચિત્ત ચેતજે, નેકી નરભવ પાયકે;
 શુદ્ધ સાધ સંગત ક્રીજીએ, જીનધર્મશું મન લાયકે.
 અનુભવ અનાદ શમાદ નીજ ગુણ, ત્રિય રતન હીરડે ધરે;
 શુદ્ધ ધાક્ષ માર્ગ સ્તાન દરશન, પંચ ઇન્દ્રી બસ કરે.
- ૧૧ બૈશાકમેં બસ ક્રીજીએ, મનખીશે ભાગ વીકારશુ;
 અનાદશું જીવડો રહ્યો, મીઠો ન માહ સંસારશું.
 શતતીનસે તેતાલીય રાજી, ભયો નવનવ ભિસમેં;
 જન્મ મરણ અનંત વેળા, એક એક ભયો પરદેશમેં.
- ૧૨ જોડમેં અવસર મીલ્યો, શીર મગીપ જન્મ હેં દોહલો;
 એત્ર આરજ કુળ આવક, દીર્ઘ આયો તન ભલો.
 દેહી નીરોગ શુદ્ધ સાધ સંગત; જીન બાગી શરવણ સહી;
 ધર્મ બિલ્લમ પ્રેમ સરધા, એ દુલ્લભ જીનવર કહી.
 આણુ મન બેરાગ વુમ ભાઈ, ભાઓ નીરમળ ભાવના;
 પુજ હરજીમલજી કહે સાધશું, રીખ રત્નચંદજી ગુણ ગાવના.

લાવણી.

શીખ સાંભળજે સતગુરુકી,
 જીનસેં હોય ભવ પાર લારલો ખરચી પરભવકી;
 જીવકા નહિ હે ઇતિબારી,
 પાવ પલકમેં ખીસર જાય સખ ધરે રહે પરવારી,

(૧૩)

પુન ને પાપ આવે લારી.

કરણી હોય સો કરલે, આગળ હોયગા નીસતારી;

પાપસેં ડરના, માહારાજ પાપસેં ડરના.

સતગુરૂકી સંગત કરના, જીનસેં ભવસાગર તરના;

કરણી કરો ભવ તરણીકી,

જીનસેં હોય ભવ પાર લારલો ખરચી પરભવકી. શી૦૧

જીવ પડ્યો કરમ આંખ આજે,

બંધબુંધ આર શીરે માનવી કાંઈ નહી સંભાજે;

આઉપુ આવશે અકાજે,

ચેતી થકે તો ચેત પ્રાણી પેહેલી બાંધી પાજે.

તરો ભવ જીસેં, માનવી તરો ભવ જીસેં;

મત ગર્વ રાખ કોઈ કષસેં, બોલણા ઘણા નરમાધસેં

ભાષા બોલો અમરતરસકી,

જીનસેં હોય ભવપાર લારલો ખરચી પરભવકી. શી૦૨

માનવી હૃદયો શો રાખો,

કરો જીકો ત્યાગ સાચ અખ સુખસેંધી ભાખો;

સાચ શીર કારણ હેં અદહો,

સાચ સત્તા નહિ કોઈ, શરણા સંતનાથજીકો.

૫૬

સંત જન સહાઈ, મહારાજ સંતજન સહાઈ

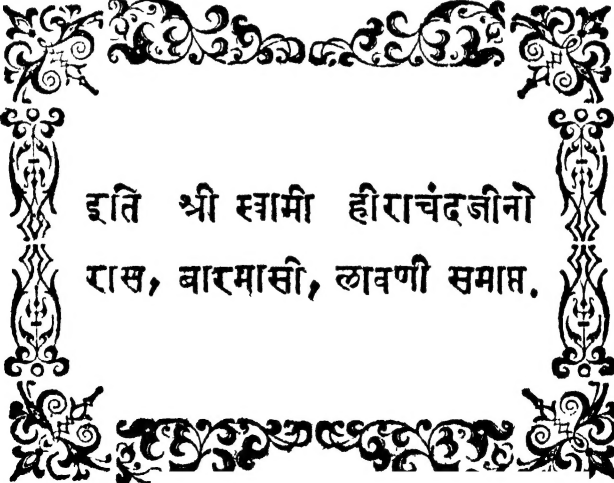
તાં નામ સદા સુખદાઈ, ભવભવમાં હોય કમાઈ

કુટુંબલ કટે સુકરમાકી,

જીનસેં હોય ભવપાર લારલો ખરચી પરભવકી. શી૦

(૬૪)

માનવી આર ગતમાં રૂળીયો,
પુરવ પુન્ય ઉદય કરીને માનવ ભવ પાથો;
કુટંબ દેખીને લોભાયો,
અંતકાલકી વેળા હુધ, ત્યારે કોઈ નહિ છોડાયો.
અકાલે જાવે, માનવી અકાલે જાવે
સમ હાંકો હાં રહે જાવે, થારી લહાર કોઈ નહી આવે.
ખીનગી કરે સતપુરુષાકી,
જનમેં હોય ભવપાર લારણો ખરખી પરભવકી. શી० ૪

इति श्री स्वामी हीराचंदजीनो
रास, बारमासी, लावणी समाप्त.

